

Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Tel. So. Boston 620

VOL. IV, No. 75 (555).

SUBATA, BIRŽELIO 28 D., 1919.

DARBININKAS

PRENUMERATOS KAINA:

Tris kartus savaitėje ... \$3.00

Bostone ir apilinkėje ... 4.00

Užrubežyje metams ... 4.25

"DARBININKAS,"

242 Broadway, So. Boston, Mass.

Šis numeris

5 c.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Kiti apie mus.

LIETUVOS REIKALAI.

Laikraštis "The Struggling Russia" num. 15 turi straipsnį antgalviu "The Eastern Frontiers of Poland." Tai rusų memorandumas alijantų taikos delegacijai. Išrodinėjama, kad Baltgudija ir Lietuva neturi būti jungiama su Lenkija. Lietuvai netinka jungtis su Lenkija, nes "lietuvių tauta, kurios angštesnieji sluogsniai sulenkėjo, rizikuoja netekti savo savitumo daugiau jungiantis su Lenkija, negu su Rusija, kuri per šimtmetį valdymo nesurusino lietuvių liaudies." Sakoma toliau, kad Lietuvos atskelimas nuo Rusijos pakenktų Rusijos svarbiems ekonomiškams ir strategiškams interesams.

Congressional Record birželio 18 d., lapas 1424 praneša, kad p. Riddick, atstovas rodos iš Montanos valstijos inėja dvi rezolucijas į kongresą. Viena iš jų Amerikos Slavokų Lygos raginančia, kad Kongresas pripažintų dabartinę Lietuvos de facto valdžią. Rezolucija perduota į Foreign Affairs Komitetą. Toji lyga, kaip rodos tai pasiuntė savo rezoluciją iš Montanos valstijos. Reikia kad ne vieni lietuviai rūpinas Lietuvos klausimu.

PREZIDENTA RINKS PARLAMENTAS.

Sulyg naujai priimtos Finlandijos konstitucijos šalies prezidentą rinkis parlamentas. Bus renkamas šešiams metams.

MUZIKOS REIKALAMS.

New Yorko milijonierius Juillard paskyrė keletą milijonų įsteigimui konservatorijos ir teikimui stipendijų gabiams muzikos mokiniam. Savo rezidencijoje ir žemę pavėdė įsteigimui konservatorijos. Ta verta virš \$5.000.000.

ŠVĖS.

Francijos valdžia oficialiai nutarė liepos 14 d. apvaikščioti kaj o tautinę šventę.

SUSTREIKAVO.

Brockton, Mass. Kelių statytojai sustreikavo. Jie sako, kad miestų darbininkai gauna po \$24, o jie tik po \$22 savaitėje.

IŠGULDINĖS CHINŲ KALBĄ.

Columbia universitetas New Yorke įveda išguldymą chiniškos kalbos. Raidės vienok bus vartojamos lotiniškos, ne chiniški ženklai.

TĖMYKITE.

LDS. Naujosios Anglijos Komisijos susirinkimas bus 29 birželio 1 val. po pietų šv. Petro Bažnytinėje svetainėje. Prašau visos komisijos vietines ir iš tolimesnių kolonijų pribūti į susirinkimą, nes turim sudaryti visą programą išvažiavimo.

Visus širdingai kviečia Naujosios Anglijos Komisijos Rastininkas Zlgmas Klapatauskas.

Vokietijoje.

RIAUSĖS HAMBURGE.

Vokietijos mieste Hamberge prasidėjo atvira kova tarp spartakinių ir valdžios jėgų. Spartakiniai užsimanė paimti miestą savo kontrolėn. Riausės prasidėjo, kuomet ten ištiko užpuolimai ant maisto krautuvų. Policija negalėjo pergalėti riaušinių, tai kariuomenė buvo pašaukta taikyti apipuolet kalėjimus ir iš ten paleido kriminalistus ir piktadarius, kurie talkininkauja rojaus vykintojams. Kiek užmuštų nesužinota. Vieni skelbia, kad užmuštų esą 60, kiti sako tik 12.

Spartakiniai norėjo padegti keletą puikių įstaigų, bet negalėjo. Užtat sudegino visus automobilius, kokius tik buvo pagriebę.

Riausės atsikartojo ir kituose Vokietijos miestuose. Streikai platinasi. Berlio gatvėse daug streikininkų vaikščioja. Streikuoja geležinkelio darbininkai ir pašto darbininkai.

Berline buvo užpuolimų ant valgomųjų daiktų krautuvų.

Vokietijos valdžia nuskyrė delegatus, kurie turės pasirašyti jos vardu. Tie delegatai bus Mueller, užsienio reikalų ministeris ir Bell, kolonijų ministeris. Pasirašymas bus subotas, o nedėlioį prez. Wilson išplauks namo.

Vokiečiai tų vietų, kur alijantai yra užėmę, tvirtina, kad kaizeris nestos alijantų teisman, kaip tai taikos sutartyje reikalaujama. Sako, kad kaizeris greičiau galą pasidarys, negu stos tan teisman.

TAIKA TIKRAI ĮVYKS.

Berline išleista Vokietijos valdžios proklamacija, kurioj sakoma:

"Taika įvykinta. Visos partangos turi būti nukreiptos į sutarties išpildymą."

PABĖGO.

Iš Holandijos pabėgo Vokietijos ex-kaizerio ipėdinis Vilijus. Alijantų taikos konferencijoj tas padarė daug sujudimo. Apie jį gali pradėti spieštis visokie monarchistai ir militaristai ir pradėti daryti kliūtis dabartinei Vokietijos valdžiai ir rūpestį alijantams. Eina gandai, kad ir ex-kaizeris paseks sūnų.

REIKALAUŠ UŽ NUSKANDINTUS LAIVUS.

Francijos valdžia labai nepatenkinta, kad vokiečiai nuskaudino savo karinius laivus. Francijos premieras Clemenceau pasiuntė laišką Vokietijos taikos delegacijai, nurodant, kad alijantai turi teisę reikalauti už tuos laivus atlyginimo.

Francija norėjo dalį Vokietijos karinio laivyno gauti. Kiti talkininkai ant to nesivarė. Todel tik Francija nerimauja del nuskaudinimo tų laivų.

LIETUVOS KARININKAI.

Pulkininkas Cioveckis, gabus karvedis, neišsemiamos energijos vyras ir kareivių labai mylimas. Guli ir nešioja kareiviškai. Dirba 18 valandų dienų. Vienas iš pirmutinių organizatorių Lietuvos armijos.

Karininkas Vanagaitis iš Prūsų Lietuvos batalijono organizatorius ir jo vadas Augštuolaitis.

PARĖMĖ PROHIBICIJĄ.

Suvenytų Valstijų circuit apeliacijų teismas parėmė prohibicijos įstatymą. Teismas pripažino, kad įvedimas prohibicijos nuo liepos 1 d. yra legalus ir turės būti įvykinta. Bravarninkai buvo besistengę kad karinė prohibicija išrasti nelegališka, priešinga konstitucijai. Vienok, prez. Wilson galėtų dabar paskelbti, kad karė ir demobilizacija pasibaigė ir atšaukti tą įstatymą. Bet demobilizacija nepabaigta ir prezidentas negali išleisti tokios proklamacijos.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS.

(Gavo K. Veikša iš Ansonia, Conn.)

24-IV-19 m.

Mano Brangus Konstantinai!

Rašau ant laimės Tamstai šiuos kelius žodžius, gal Dievas duos, kad ir gausi juos. Jau penkti metai kai nei aš nuo Tamistos ne Tamista nuo manęs, nebeturim jokios žinėlės. Baisiško viso pasaulio atsitikimai perskyrė mane su vaikais nuo Tamistos, o Tamstą nuo mūsų. Žinau gerai, kad ir Tamstai nemažesnis yra rūpestis apie mumis kaip mumis apie Tamstą. Tie, kurie likome gyvi, laukiame kaip saulės užtekantios, kada ta karė praeis. Sunkiose varguose ir rūpesniuose praėjo ačiū Dievui viena karė, o mums nuvargusiems, rūpesčiai ir vargais prispaustiems, jokio palengvinimo, o ypač tokioms kaip man, kurių visas turtas ir visa viltis yra Amerikoje. Kad nors kokią žinę galėčiau gauti mano brangiausias, ar besi gyvas ir sveikas. Ar gi nei kokiu būdu nebūtų galima iš Amerikos, iš tos laivos šalies, persiųsti nors kokią žiniją. Juk jūs ten rodos galėtumėt atrasti kokį nors būdą. Mano šį laišką, — jeigu tik tebebusi ant tos pačios vietos, tai tikrai gausi, nes važiuoja ponas Smilgevičius su valdžios reikalais į Amerika. Jis ta laišką nuves į pat Amerika ir jį tikrai gausi. Tai-gi prašau brangiausias Konstantinai, del Dievo malės, kokiu nors būdu pasistengk ir Tamsta persiųsti nors menką žinę, kad tik aš žinočiau, jog tebe-si gyvas ir sveikas.

Apie save aš tiek galiu pa-

EXTRA!

VISIEMS SVARBU.

Iš Washingtono L. Prekybos Bendrovė gavo pranešimą apie palengvinimą laisnio gavimo maisto siuntimui Lietuvon. Laisnis gauti visat lengva ir visi gali siųsti net po keletą skrynių. Laivas tikrai išplauks apie liepos 5 d. Užsakymai priimami šitam laivui. Pasiskubinkite visi su užsakymais. Liet. Prekybos B-vė, 244 W. Broadway, South Boston, Mass.

rašyti. Ačiū Dievui visi su vaikūciais esam sveiki. Augustiukas ir Petrukas jau vaikščioja mokyklon. Bado, — ačiū Dievui nematėm — bet vienas Dievas mato, koki kada bėra ir širdis iš nuovorgio ir iš rūpesčio. Dirbu kiek galiu ir tai vos-nevos pramaitinu tuos savo vaikus, o apie aprėdymą, nėra ką ir bekalbėti. Sakau, kad visa viltis, kad jau Tamsta pagrįši, tai atsigaus ir vaikučiai ir mano pačios širdis. Apie visus vargus neaprašysiu, kaip pagrįši, o kaip tik bus galima, meldžiu pagrįžti, tuomet tai viską kits kitam brangus Konstantinai išsipasakosime.

A. a. mama, apie šv. Oną jau bus du metai kaip pasimirė, o dar ir dabar mes jos užmiršti negalim. Kazys prieš Kalėdas išėjo liuosnoriu į lietuvių kariuomenę. Laiško dar nei vieno neparsūtė, bet per kitus žinom, kad gyvas. Teta, Anelė ir Pranas gyvena kartu ir gaspadorianna. Sveikina jie visi Tamstą. Mylinti žmona Agota.

James M. Keyes Advokatas

350 Broadway, So. Boston, Mass.

TEL. SO. BOSTON 212 OR SO. BOSTON 600.

JEIGU VIENAS UŽIMTAS ŠAUK KITA.

Darbininkų reikalais.

WATERBURY, CONN.

Kruvinas streikas.

Nors ir labai nesmagu aprašyti Waterburio pastarųjų dienų nuotikius, bet da sunkiau būtų užtylėti.

18 birželio jau didžiama dirbtuvių darbininkai buvo aplėdė ir paskelbė streiką. Aš neminėsiu apie streikų tvarką ir jų vedimą, o tiktai noriu pabrėžti apie ištikusias riaušes viršminėtą dieną.

Nuodėmė atėjo į pasaulį per moterė, bet nemenkesnė buvo kaltė ir vyro. Panašiai atsitiko ir su Waterburio streikieriais. Streikierių komitetas kreipė į miesto valdžią prašydamas, kad streikų laikų uždarytų smukles. Pastaroji atsakė negalinti tai padaryti. Žinoma, kaip negali, tai tur būt gerai ir taip. Vakare apie šeštą valandą žmonių buvo girtų su apsvaigusių protu. Vis girdejosi, kad rengias eit pabaugyt skebus. Policimonų buvo nemažas skaičius. Matyt anie jautė kas gal atsitikti. Todel vis būriais vaikščiojo. O moterys kaip kurios buvo prisirengusios pavaišinti skebus blogais kiaušiniams. Vos tik spėjo užrėkt šešias, tuoj visi bėgo prie dirbtuvių vartų pažiūrėt skebų.

Atsirado kelios pugnirtės moterys. Pamačiusios išeinant iš dirbtuvės pažįstamas skebes, ėmė laidyt į jas kiaušinius, o vėliau susikibo ir į plaukus. Policistai pamatė muštynes, atbėgė pradėjo stumdyt moteris, o moterų taip-gi matyt būta smarkių, kad atsigrįžusios savo kumštį panaudojo tiesiai į policimonų dantis. Taip smagiai supliekė, kad pastarųjų tik kepurės lakstė po gatvę. Moterims į pagelbą pribuvo ir merginos. Tos ir-gi gana narsios pasirodė. Galų gale subėgo diktas būrys policistų ir apgalėjo pastarąsias, pradėjo raštavoti. Pamatė vyrų, kad jų moteris ir seseris policistai tampo, valkioja gatvėse, užsidegė ir puolėsi, kaip liūtai apginti savąsias. Tai čia ir kilo baisiausia kova. Policistai panaudojo lazdas, o darbininkai kietas savo kumštis. Smarkiausia kovojo lietuviai. Nuo lietuviu vienos kumšties net po kelis policistus parvirsta apsvaiginti, o ne-kurie atėmė lazdas iš policistų, panaudojo į juos pačius. Pamatė policistai, kad pra-laimės kovą, šaukė į policijos viršininką pagelbos. Pradėjo rėkti visos dirbtuvės, šaukti gaisrininkus. Pribuvus daugiau policistų ir pribuvus gaisrininkams, pasipylė šaudymas ir akmenų bimbimas ir vandenį pradėjo liet į minią. Tada minia pradėjo skirstyties. Viena moteris pamačius pavojų būt aplietai, leidosi bėgti linkui savo namų, o policistas, pamatęs bėgant manė, kad ji kuom prasikalto, kad bėga. Tai pastarasis vyties. Policistas labai greitai bėgo skersai gatvės taip kad koja užsikabino už šaligatvio ir bevirsdamas pataikė į kam-pą mūro ir labai pavojingai susižeidė. Visą nosį nusivo-žė taip kad reikėjo prisiūt sep-tyniais duriais. Dabar meta

bėda ant darbininkų, kad jam nosį nuskėlė. O antrą policistą, tai "boisas pafiksino." Mat pastarasis grįždamas iš laukų mušęs bole r turėjo tą lazda, su kuria muša bole. Vaikėzas eidamas šaligatviu, per minią grūdosi. Policimonas vaikėzą pastūmė. Pastarasis atsigręžęs taip smarkiai uždrožė į pakaušį su lazda, kad policimonas apsiliejęs kraujais parvrito. Vaikėzas paspruko ir niekas jo nesužinojo.

Buvo ir daugiau panašių susirėmimų, kurie baigėsi kraujais. Daug nukentėjo visai nekaltų žmonių. Kiti gavo akmenų, kiti valdiškų lazdu. Iš abiejų pusių sužeistų mušyje ant Bank st. apie 16 ypatų, keturi sunkiai sužeisti.

Pasibaigus riaušėms, pribuvo kompanijų milicija. Atsivežė kulkosvaizdžius, bet jau jie buvo nereikalingi, jau visa minia buvo išsiskirsčius. Pribuvus visoms galybėms, prasidėjo areštai. Areštų tvarka buvo sekanti. Būriai policimonų vaikščiojo gatvėmis ir ėmė tuos žmones, kurie tik pasipainiojo į jų rankas, netyrinėjo ar kaltas ar ne, vedė ir sodino į patrolės vežimą ir vėžė į kalėjimą. Parsivežė į kalėjimą, pasielgė su tais nekaltais nevalininkais taip kaip kokie pagonys barbarai. Taip sudaužė, kad kaip kurie gal turės šį pasaulį aplėsti. Didžiausias skaičius nukentėjusių yra iš lietuvių. Kitų tautų mažiau. Dabar klausimas kas juos ten taip sumušė? Vairgi policimonai, o tie policimonai, tai buvo darbdaviai, per-dėtiniai įsipirę valdžiai į pagelbą. Turėjo progą atsigręgt kraujo nekaltų žmonių. Pirmiau tie patys fabrikantai pasamdė tokius neva special-policimonus, kad jie stumdyt žmones ant gatvės ir kad sukeltų truksmą tarp žmonių, kad ir padarė ir tokiu būdu dirbtuvinkai gavo progą susidėt su valdžia, kaipo geradriai pagelbininkai.

Brolį darbininke, tai tau atmintina padėka už praslinkusius metus, kuomet dirbai prakitavai, žėrei kompanijomė pinigus kaip su šiūpeliu. Valdžią taip-gi rėmė savo kruvinais centais pirkdamas Laisvės Paskolą ir aukaudamas į visokias įstaigas. Tuomet aukaudamas tikėjais, kad tavo gyvenimas bus užtikrintas nes ant visados. Tuomet į tave visi žiūrėjo broliškomis akimis, tartum kaip į kokį naudingiausią įrankį. Daug būtų galima mums aimanuoti ir skūsties, bet kas mus užtars?

Nuliūdęs A. B. J.

Red. prierasas. Apgailėtina, kad streikas pasižymėjo tokio-mis riaušėmis. Tas pasunkina laimejimą.

PARDUODU geriausos išdirbystės vyriškus ir moteriškus laikrodžius ir kitokius auksnotus ir auksu daiktus. Beto parduodu GRAMAFONUS, REKORDUS ir REINKOTUS. Norintieji pirkti arba persitikrinti kreipkitės šiuo adresu:

Felix A. Zaleckas, 244 Broadway, So. Boston.

Legenda.

O, KAIP TUŠTI YRA ŽMONIŲ SPRENDIMAI...

(Iš Senovės Egipto Legendų)

Kaip tai silpnai atrodo visos žmonių svajonės ir viltys pa-lyginus su Praamžiniojo nuotarme! Ir, kas už Jį yra galin-gesnis kame nors? Kad ir kas žin kaip žmogus būtų iškilęs dvasios bei kūno galybėje, tačiau vis-tiek turi pasiduoti nu-sprendimams, kuriuos Praamžinasis paženklino kiekvienam ugnies raidėmis danguje!..

Sįmetis Ramzės, galingasis Egipto valdovas, prieš ku-rio balsą milijonai drebėjo pusę amžiaus, dabar jautėsi taip silpnas, kaip kad paverstas cedras... Smaugias slogulys už-kariavo milžino-galiūno krutinę ir čiulpė iš jo širdies kraują, jėgas, net ir sąmonę iš tvirtos jo galvos. Didysis faraonas merdėjo, paguldintas ant Indijos tigro kailio, o jo kojos, ap-dengtos buvo trijūfaliu Etiopijos kunigaikščio ploščiumi. Kad ir šykštus del sąve, tačiau davė įsakymą kuogreičiausiai pašaukti iš Karnaku šventnamio išmingiausį gydytoją ir jam tarė:

— Zinau, jog pažįsti smarkius vaistus, kurie iš karto už-muša arba pagydo. Prirėngkie gi jųjų mano ligai ir tegu tas viskas užsibaigia... taip arba anaip... Gydytojas svyravo valandėlę.

— Atmintie, Ramzės, — pratarė gydytojas, — jog nuo valandos tavo iš augštojo dangaus nužengimo, Nilius jau šim-tą sykių išsiliejo. Ar-gi galiu tad suteikti tau vaistų, abe-jotinų net tavo kariūnikų jauniuiam?

Ramzės net atsisėdo, išgirdęs tuos gydytojo žodžius. — Zinokie, jog esu labai silpnas, — pašaukė drebančiu balsu, — ir tu, kunige, drįsti patarimus man davinėti! Ver-čiaus tylėkie ir išpildykie tą, ką įsakiau. Juk gi gyvena tri-jų-dešimčių mano anūkas ir įpėdinis — Horus; Egiptui ne-pridera turėti valdovą, kuris neišgali užsokti ant arklio ir laikyti rankoje kalavijo... Kuomet kunigas drebančia ranka padavė jam baises vaist-us, Ramzės juos išgėrė, lyg labiausia būtų ištroškęs... Paskui pašaukė prie sąve garšiausį astrologą iš Tebų ir palie-pė atvirai išpasakoti viską, ką dangus lemia.

— Saturnas susivienijo su Mėnuliu, — atsakė išminčius, — ir tas reikšia mirtį vienam tavo dinastijoje, galingasis Ramzės; blogai padarė, gerdamas šiandieną vaistus, nes tušti yra žmonių sprendimai prieš nuotarmę, kurią Praam-žinasis ženklina kiekvienam ugnies raidėmis danguje!.. — Tiesa, kad dangus nulėmė mano mirtį, — atsakė Ram-zes. — Ir, kada gi tai stosis — užklausė gydytojo.

— Dar prieš saulės tekėjimą, galingasis Ramzės, arba bū-si sveikas ir tvirtas, kaip kad rabanosis, arba šventasis ta-vo žiedas atsiras ant Horo rankos.

— Nuveskite, — tarė Ramzės jau silpstančiu balsu, — Horą į faraonų sosto salę, tegu ten laukia paskutinįjį mano įsakymų ir žiedo, kad valdžios veikime nebūtų pertraukos nei ant valandėlės.

Horus apsiverkė (turėjo jis pilną pasigailėjimo širdį) prieš besiantinančiąją dėdės mirtį; bet, kad valdžios veikime ne-būtų pertraukos, sulys įsakymo, nuėjo į faraonų sosto salę, apspiestas tarnų gauja.

Atsisėdo ties langu ir, neapsakomo gailėsio perimtas, pri-sižiūrinėjo aplinkinei.

Ypač Mėnulis, prie kurio meilinosi bloga lemianti Sa-turno žvaigždė, auksino spūžinį Nilio vandenį, blaškė ant pie-vų ir darž milžiniškų piramidų šešėlius ir kelių mylių klo-nų nušvietė aplinkui. Kad ir buvo vėlyva naktis, bet ari-stokratų rūmuose ir vargdenių bakužėse mirksėjo žiburiai, žmonės gi radosi po atviru dangum. Laivai tankiomis ei-lėmis spietėsi, kaip didžiausioje iškilmėje; palmių pauks-mėse, upių pakrantėse, ant turgaviečių, gatvių ir apie Ram-zės rūmus, judėjo nesuskaitomos minios. O tuo tarpu bu-vo tokia tyła, jog Horus net girdėjo vandens bėgimą ir gai-lestingus alsavimus hijėnu, ieškančių sau maisto.

— Ko tie žmonės taip renkasi? — užklausė Horus vieno dvarionių, rodydamas į nesuskaitomas minių galvas.

— Trokšta, viešpatie, pasveikinti naują faraoną ir iš-tavo lūpų išgirsti geradėjingumus, kuriuos žadi jiems paskir-ti.

Toje valandoje pirmutinį sykį didybės manija palietė ku-nigaikščio širdį, kaip milžiniškos jurių bangos kad paliečia krantus.

— O tos šviesos ten, ką reiškia? — klausė Horus to-liaus.

— Kunigai nuėjo prie tavo motinos Zeforos antkapio, kad josios lavoną pernešus į faraonų katakumbas.

Horo širdis atjautė gailėsį, atsiminus, jog motinos lavo-ną, — už jos gaillestingumą vergams, — rūstusis Ramzės palai-dojo vergų tarpe.

— Girdžiu arklių žvangimą, — tarė Horus prisiklausyda-mas; — kas gi toje valandoje išvažiuoja?

— Kancleris, viešpatie, liepė parengti žygnus del Jetro-no, tavo mokintojaus, sugražinimo.

Horus giliai atsiduso, priminus jam numylėtąjį draugą, kurį Ramzės ištrėmė iš tėvynės už tai, kad anūko ir įpėdinio sielon skiepijo baisias karių pasekmes ir gaillestingumą del pri-spaustųjų.

— O anoji šviesa ten už Nilio?..

— Anoji šviesa, viešpatie! — atsakė dvarionas, — svei-kina tave iš vienuolyno kalėjimo ištikimoji tavo Berenika. Jau vyriausiasis kunigas išsiuntė jai faraonų laivą. Kada gi šventasis žiedas užsvys ant tavo rankos, tas atsidarys sunkie-ji vienuolyno vartai ir sugrįžs prie tavęs išsilgusi ir mylinti tave Berenika... Išgirdęs tuos žodžius, Horus jau apie nieką daugiau ne-beklausinėjo; nutilo ir užslėpė akis rankomis... Staiga gi suvaitojo nuo skausmo.

— Kas pasidarė, viešpatie?

— Bitė inkando man koją, — atsakė nubašęs Horus.

Dvarionas, prie žalios Mėnulio šviesos, apžiūrėjo jo ko-ją.

— Padėkokie Oziriui*), — tarė, — jog ne voras, kurio inkandimas tame laike būna mirtinas.

O, kaip tušti yra žmonių sprendimai prieš neapčiuopiamas Praamžiniojo nuotarmes.

Toje valandoje inėjo kariuomenės vadas ir, nusilenkęs prieš Horą, tarė:

— Didysis Ramzės, jausdamasis, jog neužilgo pasimirs, išsiuntė mane pas tave su įsakymu: "Eikie prie Horo, nes neilgai man lemta čia begyventi ir pildykie jo valią, kaip kad pildai mano... Kad ir įsakytų Augštojo Egipto dalį per-laišti Etiopams ir susitaikinti su tais priešais, padarykie tai, kuomet pamatysi mano žiedą ant jo rankos, nes valdovų lū-pomis nemirštamasis kalba Oziris."

— Neatiduosiu Egipto Etiopams, — atsakė Horus, — bet susitaikysiu, nes man gaila žmonių kraujo. Tuojaus para-šykie ediktą ir turėkie po ranka žygnus, idant, kuomet už-švis pirmutinė ugnis mano garbei, kad bėgtų pietų link ir nu-neštų malonę Etiopams. Ir dar kitą parašykie ediktą, kad karės lauke nei vienam pamūtų nelaisvės nebūtų išplėšiamas liežuvis, kol aš viešpatausiu. Taip įsakau.

Vadas puolė veidu ant žemės ir prasišalino, kad parašius įsakymus. Tuo tarpu Horus paliepė dvarioniui apžiūrėti sa-vo žaidžą, nes labai jam skaudėjo.

— Truputį sutino, viešpatie, — tarė dvarionas. — Ir, kas gi stotūsi, jeigu ne bitė, bet voras būtų inkandęs?!

Dabar inėjo salėn viešpatijos kancleris ir, žemai nusilenkęs Horui, tarė:

— Galingasis Ramzės, matydamas, kad vos tik kelios minutės beliko jam gyventi, pasiuntė mane prie tavęs su į-sakymu: "Eikie pas Horą ir pildykie jo valią. Kad ir įsa-kytų vergus paliuosuoti nuo retežių, o liaudį apdovanoti žė-me, padarykie tai, kuomet šventąjį mano žiedą pamatysi ant jo rankos, nes valdovų lūpomis nemirštamasis kalba Oziris."

— Mano širdis nesiekia taip toli, — tarė Horus. — Bet tuojaus parašykie man ediktą, jog liaudžiai numaziūnuo-mas ir duokles pusiau, o vergai turės tris laisvas (nuo dar-bo) dienas savaitėje ir be teismo išstarmės nebus baudžiami. Ir dar vieną parašykie ediktą, atšaukiantį iš ištremimo ma-no mokintoją Jetroną, kuris yra išmintingiausias ir doriau-sias visame Egipte. Taip įsakau.

Kancleris puolė veidu ant žemės, bet pirm, negu prasi-šalino prie ediktų rašymo, inėjo vyriausiasis kunigas.

— Kunigaikšti, — tarė, — kiekvieną valandėlę laukiama didžiojo Ramzės mirties, o jo širdis neužilgo bus ant neklai-dingų Ozirio svarstyklių. Kuomet tik švenstasis faraonų žie-das atsiras ant tavo rankos, įsakykie, o klausysiu, kad ir palieptumei Amono*) šventinyciui sunaikinti, nes valdovų lū-pomis nemirštamasis kalba Oziris.

— Nenaikinsiu Amono šventyklos, — atsakė Horus, — bet įstatysiu naujus šventnamius ir padidinsiu kunigų tur-tus. Tiktai reikalauju, kad parašytumei ediktą del iškil-mingo mano motinos Zeforos lavono perkėlimo į faraonų ka-takumbas, o antrą ediktą... kas-link numylėtos Berenikos paliuosavimo iš vienuolyno kalėjimo. Taip įsakau.

— Išmintingai pradedi, — atsakė vyriausiasis kunigas. — Tų įsakymų išpildymui viskas jau priręnta. Tuojaus pa-rašysiu ediktus ir, kada paliesi juos su faraonų žiedu, už-degsiu štai tą žibintuvą, kad apreiškstų malones žmonėms, o tavo Berenikai laisvę ir meilę.

Inėjo išmintingiausias gydytojas iš Karnaku.

— Viešpatie, — tarė, — nestebina manęs tavo nuliūdi-mas ir nubalimas, kadangi Ramzės, tavo dėdė, jau baigia-si... Tas galiūnų galiūnas nesugebėjo išlaikyti smarkumo vaistų, kuriuos jam suteikiau. Tai-gi, pasiliko prie jo tik-tai vyriausiojo kunigo vietininkas, kad, kuomet numirs, nu-imi šventąjį žiedą nuo jo rankos ir tau jį atiduoti, kaipo ne-aprubežiuoto valstybės valdymo ženklą. Bet, kas-gi su tavi-mi pasidarė, viešpatie?... — pridėjo.

— Apžiūrėkie mano koją, — suvaitojo Horus ir puolė, kaip akmuo aukso kedėn, kurios atrama buvo papuosta dvie-jų arų galvomis.

Gydytojas, atsiklaupęs, apžiūrėjo koją ir... pasitraukė, išsigandęs... — Viešpatie, — prašneko, — tave inkando labai pavojingas voras.

— Turėčiau gi mirti?... tokioje valandoje... — užklausė Horus vos tik girdžiančiu balsu.

O paskui pridūrė:

— Greitai gi tas turi išsipildyti?... sakyk tiesą... — Pirm negu Mėnulis pasislėps už tosios štai palmos... — Ak, taip! — atsiduso... — O Ramzės ar ilgai dar gy-vuos?... — Ar aš žinau? — Gal jau neša tau jo žiedą.

Toje valandoje ministeriai inėjo su parašytais ediktais.

— Kancleri! — pašaukė drebančiu balsu Horus, griebdamas jį už rankos, — ar, jeigu tuojaus numirėčiau, išpildytumėte ma-no įsakymus?

— Dagvyvenkie, viešpatie, tavo dėdės amžiaus! — atsakė kancleris. — Bet, jeigu net po juo stotumei prieš Ozirio teis-mą, kiekvienas tavo ediktas liks išpildytas, jeigu tik juos pa-liestumei šventuoju faraonų žiedu.

— Žiedu! — pakartojo Horus, — bet gi kur jis yra?..

— Sakė man dvarionių vienas, — pratarė vyriausiasis va-das, — jog didysis Ramzės jau išduoda paskutinę dvasią.

— Įsakiau mano vietininkui, — pridėjo vyriausiasis kuni-gas, — idant nieko nelaukus, kuomet Ramzės širdis perstos mušus, kad nuimtų šventąjį žiedą ir tau jį atneštų.

— Dėkoju jums!.. — tarė Horus. — Gaila man... vai, kaip gaila... Bet, juk gi ne visas mirsiu... Pasiliks po-manim palaima, ramybė, žmonių gerovė ir... mano Bere-nika atgaus liuositybę. Ilgai dar... — užklausė gydyto-jo.

— Mirtis nuo tavęs randasi tūkstantis žingsnių atstume, — atsakė gailiai gydytojas.

— Negirdžiate?... niekas iš ten neateina... — kalbėjo Ho-rus.

Tylėjimas.

Mėnulis artinosi prie palmos ir palietė jau viršutinius jo-sios lapus.

— Ilgai?... — sušnabzdėjo Horus.

— Aštuoni šimtai žingsnių, — atsakė gydytojas, — neži-nau, viešpatie, ar besuspėsi paliesti visus ediktus su šven-tuoju žiedu, kad ir tuojaus juos atneštų... — Suteikie man ediktus, — tarė Horus, prisiklausyda-mas, ar kartais neateina kas iš Ramzės rūmų. — O tu, ku-nige, — atsikreipė į gydytoją, — sakykie gi, kiek man lai-ko belieka gyventi, idant galėčiau užtvirtinti bent brangiau-sius mano įsakymus.

— Šeši šimtai žingsnių, — sušnabzdėjo gydytojas.

Liaudžiai nuomos sumažinimo ir vergų darbo ediktai nu-krito ant žemės iš Horo rankų.

— Penki šimtai... —

— Didysis Ramzės, jausdamasis, jog neužilgo pasimirs, išsiuntė mane pas tave su įsakymu: "Eikie prie Horo, nes neilgai man lemta čia begyventi ir pildykie jo valią, kaip kad pildai mano... Kad ir įsakytų Augštojo Egipto dalį per-laišti Etiopams ir susitaikinti su tais priešais, padarykie tai, kuomet pamatysi mano žiedą ant jo rankos, nes valdovų lū-pomis nemirštamasis kalba Oziris."

— Neatiduosiu Egipto Etiopams, — atsakė Horus, — bet susitaikysiu, nes man gaila žmonių kraujo. Tuojaus para-šykie ediktą ir turėkie po ranka žygnus, idant, kuomet už-švis pirmutinė ugnis mano garbei, kad bėgtų pietų link ir nu-neštų malonę Etiopams. Ir dar kitą parašykie ediktą, kad karės lauke nei vienam pamūtų nelaisvės nebūtų išplėšiamas liežuvis, kol aš viešpatausiu. Taip įsakau.

Vadas puolė veidu ant žemės ir prasišalino, kad parašius įsakymus. Tuo tarpu Horus paliepė dvarioniui apžiūrėti sa-vo žaidžą, nes labai jam skaudėjo.

— Truputį sutino, viešpatie, — tarė dvarionas. — Ir, kas gi stotūsi, jeigu ne bitė, bet voras būtų inkandęs?!

Dabar inėjo salėn viešpatijos kancleris ir, žemai nusilenkęs Horui, tarė:

— Galingasis Ramzės, matydamas, kad vos tik kelios minutės beliko jam gyventi, pasiuntė mane prie tavęs su į-sakymu: "Eikie pas Horą ir pildykie jo valią. Kad ir įsa-kytų vergus paliuosuoti nuo retežių, o liaudį apdovanoti žė-me, padarykie tai, kuomet šventąjį mano žiedą pamatysi ant jo rankos, nes valdovų lūpomis nemirštamasis kalba Oziris."

— Mano širdis nesiekia taip toli, — tarė Horus. — Bet tuojaus parašykie man ediktą, jog liaudžiai numaziūnuo-mas ir duokles pusiau, o vergai turės tris laisvas (nuo dar-bo) dienas savaitėje ir be teismo išstarmės nebus baudžiami. Ir dar vieną parašykie ediktą, atšaukiantį iš ištremimo ma-no mokintoją Jetroną, kuris yra išmintingiausias ir doriau-sias visame Egipte. Taip įsakau.

Kancleris puolė veidu ant žemės, bet pirm, negu prasi-šalino prie ediktų rašymo, inėjo vyriausiasis kunigas.

— Kunigaikšti, — tarė, — kiekvieną valandėlę laukiama didžiojo Ramzės mirties, o jo širdis neužilgo bus ant neklai-dingų Ozirio svarstyklių. Kuomet tik švenstasis faraonų žie-das atsiras ant tavo rankos, įsakykie, o klausysiu, kad ir palieptumei Amono*) šventinyciui sunaikinti, nes valdovų lū-pomis nemirštamasis kalba Oziris.

— Nenaikinsiu Amono šventyklos, — atsakė Horus, — bet įstatysiu naujus šventnamius ir padidinsiu kunigų tur-tus. Tiktai reikalauju, kad parašytumei ediktą del iškil-mingo mano motinos Zeforos lavono perkėlimo į faraonų ka-takumbas, o antrą ediktą... kas-link numylėtos Berenikos paliuosavimo iš vienuolyno kalėjimo. Taip įsakau.

— Išmintingai pradedi, — atsakė vyriausiasis kunigas. — Tų įsakymų išpildymui viskas jau priręnta. Tuojaus pa-rašysiu ediktus ir, kada paliesi juos su faraonų žiedu, už-degsiu štai tą žibintuvą, kad apreiškstų malones žmonėms, o tavo Berenikai laisvę ir meilę.

Inėjo išmintingiausias gydytojas iš Karnaku.

— Viešpatie, — tarė, — nestebina manęs tavo nuliūdi-mas ir nubalimas, kadangi Ramzės, tavo dėdė, jau baigia-si... Tas galiūnų galiūnas nesugebėjo išlaikyti smarkumo vaistų, kuriuos jam suteikiau. Tai-gi, pasiliko prie jo tik-tai vyriausiojo kunigo vietininkas, kad, kuomet numirs, nu-imi šventąjį žiedą nuo jo rankos ir tau jį atiduoti, kaipo ne-aprubežiuoto valstybės valdymo ženklą. Bet, kas-gi su tavi-mi pasidarė, viešpatie?... — pridėjo.

— Apžiūrėkie mano koją, — suvaitojo Horus ir puolė, kaip akmuo aukso kedėn, kurios atrama buvo papuosta dvie-jų arų galvomis.

Gydytojas, atsiklaupęs, apžiūrėjo koją ir... pasitraukė, išsigandęs... — Viešpatie, — prašneko, — tave inkando labai pavojingas voras.

— Turėčiau gi mirti?... tokioje valandoje... — užklausė Horus vos tik girdžiančiu balsu.

O paskui pridūrė:

— Greitai gi tas turi išsipildyti?... sakyk tiesą... — Pirm negu Mėnulis pasislėps už tosios štai palmos... — Ak, taip! — atsiduso... — O Ramzės ar ilgai dar gy-vuos?... — Ar aš žinau? — Gal jau neša tau jo žiedą.

Toje valandoje ministeriai inėjo su parašytais ediktais.

— Kancleri! — pašaukė drebančiu balsu Horus, griebdamas jį už rankos, — ar, jeigu tuojaus numirėčiau, išpildytumėte ma-no įsakymus?

— Dagvyvenkie, viešpatie, tavo dėdės amžiaus! — atsakė kancleris. — Bet, jeigu net po juo stotumei prieš Ozirio teis-mą, kiekvienas tavo ediktas liks išpildytas, jeigu tik juos pa-liestumei šventuoju faraonų žiedu.

— Žiedu! — pakartojo Horus, — bet gi kur jis yra?..

— Sakė man dvarionių vienas, — pratarė vyriausiasis va-das, — jog didysis Ramzės jau išduoda paskutinę dvasią.

— Įsakiau mano vietininkui, — pridėjo vyriausiasis kuni-gas, — idant nieko nelaukus, kuomet Ramzės širdis perstos mušus, kad nuimtų šventąjį žiedą ir tau jį atneštų.

— Dėkoju jums!.. — tarė Horus. — Gaila man... vai, kaip gaila... Bet, juk gi ne visas mirsiu... Pasiliks po-manim palaima, ramybė, žmonių gerovė ir... mano Bere-nika atgaus liuositybę. Ilgai dar... — užklausė gydyto-jo.

— Mirtis nuo tavęs randasi tūkstantis žingsnių atstume, — atsakė gailiai gydytojas.

— Negirdžiate?... niekas iš ten neateina... — kalbėjo Ho-rus.

Tylėjimas.

Mėnulis artinosi prie palmos ir palietė jau viršutinius jo-sios lapus.

— Ilgai?... — sušnabzdėjo Horus.

— Aštuoni šimtai žingsnių, — atsakė gydytojas, — neži-nau, viešpatie, ar besuspėsi paliesti visus ediktus su šven-tuoju žiedu, kad ir tuojaus juos atneštų... — Suteikie man ediktus, — tarė Horus, prisiklausyda-mas, ar kartais neateina kas iš Ramzės rūmų. — O tu, ku-nige, — atsikreipė į gydytoją, — sakykie gi, kiek man lai-ko belieka gyventi, idant galėčiau užtvirtinti bent brangiau-sius mano įsakymus.

— Šeši šimtai žingsnių, — sušnabzdėjo gydytojas.

Liaudžiai nuomos sumažinimo ir vergų darbo ediktai nu-krito ant žemės iš Horo rankų.

— Penki šimtai... —

Susitaikymo su Etiopais ediktas nupuolė nuo Horo ke-lių.

— Ar niekas neateina?..

— Keturi šimtai... — atsakė gydytojas.

Horas užsimintijo ir... nuslinko Zeforos ediktas del per-gabenimo jos lavono į faraonų katakumbas...

— Trys šimtai...

Tas pats likimas įsakymui apie Jetro no atšaukimą iš ištře-mimo.

— Du šimtai...

Horo lūpos pamėlinavo. Iš apmirusios rankos iškrito ka-rės nelaisviam parašytas ediktas, o pasiliko vien tiktai... į-sakymas del Berenikos paliuosavimo.

— Šimtas...

Slėpiningo tylėjimo valandoje pasigirdo sandalų atbalsiai. Salėn inbėgo vyriausiojo kunigo vietininkas. Horus ištiesė ranką.

— Stebuklas!.. — pašaukė pribuvęs. — Didysis Ramzės atgavo sveikatą... Tvirtai atsikėlė iš lovos ir švintant žada važiuoti liūtų medžioklėn... Tave gi, Hore, meldžia, kad jam draugautumei...

Horus pažvelgė gėstančiomis savo akimis už Nilio, kur mirksėjo šviesa Berenikos kalėjime ir dvi ašari, kruvini aša-ri nuriedėjo per jo veido skruostus.

— Neatsakei gi Hore?!.. — užklausė nustebęs Ramzės pa-siuntinys.

— Ar-gi nematai, kad jau pasimirė? — sušnabzdėjo iš-mirtingiausias gydytojas iš Karnaku.

Matote, kaip tušti yra žmonių sprendimai prieš neapčiuo-piamas nuotarmes, kurias Praamžinasis ženklina kiekvienam ugnies raidėmis danguje!..

A. Matutis.

Tėmykite.

NEDOROS PASKALOS.

Katalikų priešai kaž-kodel i-masi tokių nešvarių priemonių kovai su lietuvių katalikų į-staigomis. Jei jie ne vyčius, tai kunigus įsikanda: jei ne kunigus tai lietuvių parapiji-nes mokyklas, ir taip per dienų dienas vis šmeižia ir plo-voja nebūtais dalykais.

Pastaruoju laiku laisvamaniški gizečiai kaž-keno padik-tuoti, tulose kolonijose jau pradėda kreipti savo nešvarų darbą prieš Lietuvos Rymo-Katalikų Federaciją. Jie pa-jūtę, kad daug katalikiškų organizacijų ir draugijų rašosi prie Katalikiško Centro, t. y. prie Liet. R. K. Federacijos, žinodami, kad toji Federaci-ja anga, o su jos augimu sti-prėja ir katalikų pajėgos, tad laisvamaniai sumanė ieškoti būdų kaip Federacijai pakenkti. Ir štai jie sugalvojo pas-kleisti labai negudrų melą manydami kad tuomi susilp-nins ar bent sustabdys lietuvių katalikų vienybės augimą.

Laisvamaniai skleidžia pa-skalas, būk L. R. K. Federa-cija uždėsianti ant draugijų sunkius mokesčius, tad drau-gijos turėtų saugoties ir nesirašyti prie Federacijos. To-delei mes pranešame gerb. lie-tuvių visuomenei idant žinotų:

1) — Kad tokios laisvamanių paskalos yra melagingos ir neturi jokio pamato.

2) — Kad visos draugijos kurios prisirašo prie L. R. K. Federacijos moka ant metų tik po 2 centu nuog nario. Jokių kitokių obligacijinių mokesčių nėra.

3) — Kad Federacija nema-no ir negali uždėti po prievart-jokių mokesčių. Jei kartais aukos kokios būtų renkamos, tai ten prievartos būti negali ir nebus.

4) — Kad visos draugijos ku-rios priguli prie Federacijos, jos prisirašė iš liuso noro, jos moka kas met duoklę, (po 2 centus nuog nario) iš liuosos valios ir jos gali iš liuosos va-lios atsisaityti nuog Federaci-jos. Tad apie prievartą negali būti nei kalbos.

Bet vis-gi įdomu žinoti, ko-del laisvamaniai taip elgiasi, kodėl jie stengiasi kenkti Fed-eracijai ir kokie jų yra tiks-lai. Atsakymas lengvas ir jų tikslai mums nėra paslaptimi. Tokiuo savo pasielgimu lie-tuviški laisvamaniai ne tik paro-do savo blogą norą, savo su-puvusią sielą, bet kartu pa-rodo ir savo bailumą.

Jie bijosi, kad katalikų or-ganizuotos spėkos nesusivieny-tų!

Jie bijosi lietuvių-katalikų galybės!

Jie num

KUN. ADOMAS VILIMAS,

daug pasidarbavęs Lietuvos rėkalams šveicarijot karės metu ir Paryžiuje taikos derybų laiku. Gegužio pradžioje aplankė Lietuvą. Nuolatai rašinėja į "Darbininką."

Iš Paryžiaus

Mano Pasimatymas su p. Paderewski, Lenkijos Ministrų Tarybos Pirmininku, Birželio 6 d., 12½ iki 1:10 val., 1919 m. Hotel Wagram, Paryžiuje.

Aš esu pasimatęs su p. Paderewski, kaip Amerikos lietuviškų laikraščių korespondentas. Jis priėmė mane labai mandagiai. Pasikalbėjimas tęsėsi apie 40 minučių. Aš staciau jam klausimus, o jis man atsakinėjo.

1). Ar lenkai nori palaikyti gerus santykius su lietuviais?

Atsakė: Lenkai nori palaikyti visados kuogeriausius santykius su broliais lietuviais. Turime padaryti federaciją kaip lygus su lygiu, kaip kad buvo tarp Austrijos ir Vengrijos. Tos federacijos bus ryšiai: karo sutartis, laivino, pinigų ir politikos. Lietuva viena vistiek negalės gyventi.

2) Ar visi lenkai to nori?

At. Visi. Bet yra daug priešų.

3). Kaip į tą atsineša Lenkijos Konstituta?

At. Lenkų Konstituta yra nutarusi neprigulmybę Lietuvai ir aš pats norėjau, kad būtų nutarta neprigulmybė, nors buvo daug priešų Lietuvos neprigulmybei.

4). Koki Lietuva platumo turi būti sulig lenkų nuomonės?

At. Kuoplačiausi. Aš klausiu toliaus — vadinas, su Gardinu ir Vilniu? Jis man atsako: Tamsta taip pat klausiu, kaip ir daktaras Šaulys yra klausęs mane Varšuvoje. Bet aš negaliu nieką pasakyti apie rubežius. Tą nutarė Alijantų Konferencija Paryžiuje ir plebiscitas Vilniuje. Kas link Gardino gubernijos, tai nereikia Tamstoms ją savintis ant kokių tenai istoriškų pamatų, kad kada tai Gardino gubernija yra prigulėjusi prie Lietuvos. Šiandiena niekas į tokius argumentus ir prirodytus neatsižvelgia. Apart to juk Gardino gubernijoje yra lenkai, kelios parapijos lietuvių ir diduma baltgudžiai.

5). Kaip lenkai žiūri į susiartinimą lietuvių su latviais, baltgudžiais, Ukraina ir Skandinavija?

At. Aš pats esu karštas šalininkas, kad lietuviai visai susiartinę su latviais. Prieš tris mėnesius tą galima buvo padaryti, bet dabar jau sunku ir negalima, nes nutarta palikti latvius prie didelės Rusijos. Kas link baltgudžių ir Ukrainos, tai juk dabar apie tas dvi tauti nekalbama. Jų visai nėra. Su Skandinavais galima

susiartinėti. Labiausia su Estais...

6). Kodel lenkai yra užėmę Vilnių ir Gardiną?

At. Tamsta žinai, kad Vilniuje yra lenkų. Lenkus žudė netik bolševikai, bet ir žydai. Mes turėjome eiti skubiai gelbėti savo broliū bei jokio atidėliojimo. Tas pats ir kituose miestuose.

7). Delko lenkų valdžia nėra pranešusi apie tą savo žygį Lietuvos Valdžiai Kaune?

At. Lenkai turėjo paimti greitai Vilniū, kad padavus savo broliams pagelbą, kurie taip baisiai buvo žudomi žydų ir bolševikų. O išpildymui to savo sumanymo negalėjo tartis su Lietuvos Valdžia, kad nesužinotų apie tą bolševiką.

8). Delko lenkai nesutarė su lietuvių kariška delegacija Vilniuje ir su diplomatine delegacija Varšuvoje?

At. Vilniuje negalėjo tartis, nes lenkų vadai neturėjo tam tikslui įgaliojimo, o Varšuvoje daktaras Šaulys, kursai tarėsi su manimi pačiu. 1) nenorėjo federacijos su Lenkija, 2) reikalavo pripažinti Lietuvos rubežius ir 3) yra pasakęs, kad Lietuvos valdžia nepripažins Lenkijos neprigulmybės iki lenkai neatsims savo kariuomenės iš Lietuvos ribų.

9). Kaip lenkai mano išrišti šį klausimą?

At. Tuoju darv federacija su Lietuva kaip lygus su lygiu.

10). Kaip Lenkijos valdžia žiūri į Lietuvos valdžią? Ar ją pripažįsta ir kokią Lietuvai neprigulmybę nori jie duoti?

At. Lenkai pripažįsta Lietuvos valdžią gyvenime (de facto). Nusiumtė savo diplomatinę misiją, kaip atidavimą revizitos daktaro Šaulio misijai ir pagarbos išreiškimą nuo Lenkijos Valdžios Lietuvos Valdžiai. Kas link viešo pripažinimo Lietuvos Laikinos Valdžios, tai mums yra uždrausta tą daryti (Alijantų), o neprigulmybė mes norime duoti Lietuvai ankštoje federacijoje su Lenkija ir apie tą galime mes susitarti.

11). Ar žino lenkai, kad Lietuvos valdžios Delegacija yra Paryžiuje?

At. Taip žinome ir norime su jaja pradėti tarybas. Aš esu pasirėngęs nuo utarninko (10-VI) iki subatos pašvesti savo laiką toms taryboms.

12). Ar tamsta patsi mane note tartis, ar tamstą tam tikrais komisija tarsis?

At. Meldžiu pasakyti Lietuvos Taikos Delegacijai, kad tik su manimi turėtumėte išmintai, o ne su kuo kita. Aš esu susitaręs su p. Kramašu, susitarsiu ir su lietuviais.

13). Kaip Lenkijos valdžia

žiūri į sulenkėjusių lietuvių atstovus iš Vilniaus Paryžiuje: p. Zavadski ir Ko.

At. Aš su jais niekados nesimačiau ir nenoriu tarybų vesti su visai privačiais žmonėmis.

14). Bet man rodo, kad tokie žmonės, kaip p. Zavadskis ir ktii, kurie dergia lietuvius užrubežinėje spaudoje, yra susitarę ir palaikomi Lenkų valdžios?

At. Visai ne. Tokie žmonės, kurie šmeižia užrubežyje lietuvius arba lenkus yra mūsų susiartinimo kliudytojai. Lenkų valdžia tam nepritaria.

16). Kaip lenkai žiūri į admirolo Kolčako valdžią iš atžvilgio į Lietuvos autonomiją, kurią yra siūlę alijantai?

At. Kolčakas rengia rusams carizmą. Jis nebus caru, bet jau yra kandidatas admiras A. (gerai nebeatmenu pavardės — Vil.), o kas link Lietuvos, tai rusai nemano ir neduos jokios Lietuvos neprigulmybės. Rusai prarys Lietuvą.

16). Kaip lenkai mano padaryti su Lietuvos dvarponiais, kurie dabar užstato savo dvarus Lenkijos bankuose — Varšuvoje, prieš griežtą Lietuvos Laikinos Valdžios uždraudimą ir norą?

A. Tai yra privatinis tų žmonių dalykas.

P. Paderewskis yra pasakęs man, kad jis vakar (5 birželio) yra apgynęs "Memelį" Lietuvos naudai — keturių posėdyje, kada buvo gvildenamos Vokiečių sienos su Lenkija. Aš, sako, dariau tą iš grynai broliškų jausmų, nes jis tenai dar neturėjo balso, tai mes lenkai privalome jį apginti, kur mes galime.

A. Vilimas.

Iš Rymo.

SVENTASIS SOSTAS IR LIETUVA.

Iš Rymo mums rašo: Valstybinis Šventojo Tėvo Sekretoriaus Kardinalas Gasparri priėmė audiencijon 23 dieną praejusio gegužės mėnesio Grafa Alfreda Tyškevičių, atsiųstą Lietuvai Vyriausybės nepaprasta diplomatiška Misija ir kun. D-rą Antaną Viskantą, žinomą lietuvių rašytoją. Jiedu prašė kardinalo kad Šventasis Sostas pripažintų Lietuvos Valstybės neprigulmybę ir įdavė jam sekantį francūziškoje kalboje parašytą prašymą, kurį paduodame Lietuvai išvertė.

Jo Šviesiausias ir Pagarbiausias Prakilnybei (Eminencijai) Kardinalui Gasparri Valstybiniam Jo Šventenybės Benedikto XV Sekretoriui. Eminencija,

Kad tik pasibaigęs pasaulinis sąjūdimas turės, mes tikimės, tarp kitų savo pasekmių, prisiųgtųjų tautų paliosavimą. Lietuvii tauta, padalyta tarp Rosijos ir Prūsijos, stengiasi, kiek galėdama, lygiai kaip ir daugelis kitų tautų, įvykdyti tą gerovę. Sugriuvus jos senųjų ponų galybei, ji atgavo savo laisvę ir vėl sudarė neprigulmingą valstybę.

Mes džiaugiamės, Eminencija, kad galime atkreipti Tamstos domą į tą tiesę, kad tai katalikiška tauta atgauna sau prigulincias teises ir kad tokiu būdu naujas narys įeina į laisvųjų katalikiškų tautų šeimyną.

Tikėdamosi sustiprinti dar mažai teisyvyravusių mūsų tėvynės laisvę, mes žemiau pasirašę, sulig Užsieninių Reikalų Ministerio įsakymo, padedame, Lietuvos Vyriausybės vardu, po kųjų Apaštališkojo Sosto, angščiausio ir neapsirinkančio sprendėjo (teisyje) žmonių teisių ant žemės, mūsų nužemintą maldavimą, kad Jis teiktųsi pripažinti Lietuvos Respublikos neprigulmybę.

Teikkis priimti, Prakilniau-

sis Pone, išreiškimą giliausios pagarbos, su kuria mes turime garbę būti

Jūsų šviesiausios ir Pagarbiausios Eminencijos labai nužemintais ir labai paklusniais tarnais,

Pasiuntinis nepaprasta Diplomatiška Misija:

Pasirašyta: Grafas Alfredas Tyškevičius.

Bažnytinis Misijos Patarėjas.

Pasirašyta: Dr. Antonas Viskantas, Vilniaus Vyskupijos Kunigas.

Ryme

1919 m. Gegužės 23 d.

Po keltos dienų grafas gavo sekantį Jo Eminencijos atsakymą:

Iš Vatikano

2 Birželio 1919.

Valstybinė

Jo Šventenybės

Sekretoriija

N. 91167

Ekscelencija,

Pagarbos jausmai (les sentiments de deference) į Augščiausiąją Bažnytinę Vyresnybę (Autorite) kuriuos Jūsų Ekscelencija Lietuvii Valdžios vardu, notoje 23 d. Gegužės išreiškė, buvo ypatingu būdu malonus Šventajam Tėvui, kurs pažįsta gerai ir augštai kainuoja prakilnias (nobles) Lietuvos gyventojų (populations Lithuanienes) ypatybes ir dorybes, išėjusias aikštėn ne tik per politiška svarbą, kurią jie turėjo praecityje, bet dar ir užvis, per stiprybę ir ištvermę, kurias jie parodė gindami katalikų tikėjimą nepaisant didžiausių sunkenybių.

Šventasis Sostas neabejoja, kad skaisčiausia ateitis yra skirta Lietuvai po atsisaitymo iš didelių nuostolių, karo padarytų; jis išreiškia savo linkėjimus; kad ir jai būtų pripažinta teisė pačiai spręsti apie savo likimą (le droit d'autodecision) ir kad prakilnūs Lietuvos gyventojai (genereuses populations Lithuanienes) galėtų greitai atnešti į tautų sutartinę (concert des nations) brangią dalį naujų savo vokų (nouvelles energies) atgaivintų per tikėjimą ir sustiprintų per laimingą laisvę įgijimą.

Šventasis Sostas nepraleis progos (ne manquera pas de favoriser) remti visa kas veda prie įvykdinimo teisingų Lietuvos troškimų (justes et legitimes aspirations) ir apsaugojimo tikybinii jos reikalų.

Jis turi tvirtą viltį, kad Lietuva, iš savo pusės, visados permąnydama vaisingas pasekmes, kurios, net civiliu žvilgniu, plaukia iš laimingo sutarimo abiejų valdžių, užlaikys iš atžvilgio į Šventąjį Sostą savo jau iš seno paeinančius sūniškos pagarbos jausmus (les sentiments traditionnels de filiale veneration).

Pranešdamas Tamstai, kad Šventasis Tėvas suteikia iš visos širdies, Tamstai ir visiems savo katalikiškiems Lietuvos sūnams Apaštališką Palaiminimą, aš labai noriai naudojuosi šia proga, kad vėl išreikšti Tamstai, Pone Grafe, mano labai augštos pagarbos užtikrinimą.

Pasirašyta P. Kard Gasparri. Jo Kilybei (Excelencijai) Ponui Grafui Alfredui Tyškevičiiui

Pasiuntiniui nepaprasta diplomatiška Misija.

Atsakymas, kaip matome, duotas vien tik ant grafo Tyškevičiaus vardo, nors ant prašymo buvo pasirašęs dar ir kun. Viskantas. Tai padaryta delto, kad vien tik grafas buvo paminėtas Užsieninių Reikalų Ministerio įgaliojimuose (tikrenybės laiške). Tečiaus Šventasis Sostas nenorėjo palikti be atsakymo ir kun. Viskanto, ir tas pats kard. Gasparri parašė jam sekantį laišką:

Iš Vatikano

4 Birželio 1919.

Valstybinė

Jo Šventenybės

Sekretoriija

N.31193

Geriamas Kunige,

Malonu man tarti Tamstai

ačiū už tarpinikišką darbą (remercier des bons offices) kurį Tamsta taip prakilniai (noblement) teikei lankanties (a l'occasion de la visite) Ponui Grafui Alfredui Tyškevičiiui, Lietuvii Valdžios atsiųstam nepaprasta diplomatiška Misija prie Šventojo Sosto.

Aš užtikrinu Tamstą, Gerbiamas Kunige, kad Šventasis Tėvas, aplkainuodamas Tamstos sūniško atsidavimo ir tikro prisirišimo jausmus, kuriuos Tamsta Jam išreiškė, siunčia Tamstai iš širdies Apaštališką palaiminimą.

Mielu noru nandojuosi šia proga, kad dar kartą išreikšti geriausius mano linkėjimus skaisčios ateities prakilniai Lietuvii Tautai (genereuse Nation Lithuanienne) ir prašau Tamstos, Gerbiamas Kunige, priimti mano atsidavusius Mūsų Viskantėje jausmus. Pasirašyta: P. Kard Gasparri. Gerbiamam Kunigui Antonui Viskantui — Filozofijos, Teologijos ir Bažnytinii Teisių Doktorui — Politikos ir Visuomenės Mokslų Licencijatui Francūzų Seminarijoje — Ryme.

NEBŪKITE BE LIETUVOS ŽEMLAPIO.

Kiekvienas žmogus nori turėti paveikslus savo prietelių, ir visų savo artimų, kuriuos myli. Lietuvos žemlapis yra tarsi Lietuvos paveikslas. Kas myli Lietuvą, tas privalo turėti Lietuvos žemlapį. Štai kaip gražiai "Draugas" parašė apie žemlapių svarbą:

"Niekas taip vaizdžiai apie kokią nors šalį nekalba, kaip žemlapis. Tautos vardas, jos ypatybių pažinojimas taip konkrečiai, apčiuopiamai apie tautą supratimo neduoda, kaip geografinis jos pažinojimas.

"Kas Lietuva, kur ji randasi, visas jos kūnas žemlapiu palieka aiškų vaizdą. Be žemlapio tegalima tik atskiras Lietuvos dalis išsivaizdinti, kurios atmintyje užsiliko. Žemlapis suteikia visatinumą. Tai-gi svarbu, kad kiekvienas lietuvis Lietuvos žemlapį savo namuose turėtų.

"Lietuvos žemlapį namuose turėti pravartu ir del kito atžvilgio. Žinios iš Lietuvos nuolat skelbia apie Lietuvos armijos žygiavimus. Turint žemlapį, lengva sekti kariuomenės veikimus. Matai, kiek Lietuvos išliuosuota, o kiek liuosuoti dar liko. Be žemlapio tai negalima.

"Kaipo lietuviams, reikia savąją tėvynę visumoj pažinti. Žemlapis daugiausia pažinties duoda. Susijęs su kitataučiu, visi apie Lietuvą pasakojimai nežinia koki vaizdą jo galvoje sutveria. Neaiškų, miglotą. Priek prie žemlapio, apvedžiki Lietuvos rubežius, nurodyk Lietuvos miestus, upes, gelžkelius — daugiau padarysi, nei kelių valandų ar dienų pasakojimu. Pas svetimąjį gims aiškus ir jam suprantamas Lietuvos vaizdas.

"Štai kodel sakome, kad kiekvieno lietuviu namuose sieną puošti turi Tarybų išleistas didelis spalvuotas Lietuvos žemlapis. Jį įsigyti lietuviams statome net už pareigą."

Perkantiems knygu, fontaninių plunksnų, religijinių daiktų, popieros ir tt. nemažiau, kaip už dolerį, duodama I. žemlapis dykai.

Kitų miestų gyventojai kreipkitės adresu:

"Darbininkas," 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

1707 S. Halsted St. Tel. Canalution, J. Baltrėnas, Prof. SALUTARAS, Chemical Instit 6417. Chicago, Ill.

Kapitalas \$2,000,000,00

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ,

244 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Padarė Ryšius Tarp Amerikos ir Lietuvos

Mūsų generalis atstovas Jonas E. Karosas jau Lietuvoje. Jisai ten atstovauja vien tik Lietuvii Prekybos Bendrovę ir jos šerinkus. Šerinkai turi teisę per Bendrovės ofisą duoti įsakymus Karosui sušelpi jų gimines Lietuvoje. Su juomi mes susimešame kablegramais. Nuo jo gavome žinių, kad yra puiki proga Bendrovę išvartyti gerą ir pelningą biznį su Lietuva. Tą mes ir padarysime.

Lietuvių Prekybos Bendrovės ofisas jau yra įsteigtas Kaune. Bankinius ryšius esame jau nuo mėnesio laiko padarę su Privatbanken I Kjøbenhavn. Kopenhagenoje. Per tą banką mes galime prisiųsti pinigų savo atstovui Lietuvoje. Už kelių savaičių mūsų kitas ofisas bus atidarytas Liepojuje.

JONAS E. KAROSAS,

Lietuvių Prekybos Bendrovės generalis atstovas Lietuvoje.

Liepos mėnesio pradžioje siunčiame kelis tūkstančius svarų maisto į Lietuvą. Siuntimas maisto tuomi neužsibaigs. Mes manome pasiųsti po laivą kiekvieną mėnesį.

Vincas V. Vaškas, organizatorius Liuosybės Sargų ir buvęs seržantu S. V. kariuomenėje, tarnavęs suvirš šešis mėnesius Francijoje važiuoja kartu su maistu į Lietuvą, kad prižiūrėtų, kad tas maistas būtų pristatytas į tas rankas, kur jis bus siunčiamas.

Mes nemanome tuomi veikimu užsiganėdinti, bet kas kartą vis pradėdame naujus darbus ir užimame platesnę dirvą veikimui. Iš to viso veikimo eina pelnas, nes mes pradėdame tik tokį darbą, iš kurio matome Bendrovę pelną. Tam visam darbu reikia didesnio kapitalo. Tą kapitalą turės sudėti šerinkai. Dabar mes jau su S. V. valdžia varome derybas del pirkimo laivo. Laivas būtinai reikalingas ir jis bus pelningas. Visą pelną, kurį Bendrovė uždirbs, eis vien tik šerinkams pagal skaitliaus jų šerų.

Ši Lietuvii Prekybos Bendrovę yra darbininkų Bendrovė, nes mes priimame šerinką su penkiais doleriais kapitalo taip pat kaip tą, kuris inėša penkis tūkstančius dolerių. Mes išduosime atskaitas kas tris mėnesius, kad šerinkai žinotų kaip Bendrovės biznis sekasi. Mes jau išmokėjome 8 nuos šerinkams nuo pat pirmos dienos suorganizavimo Bendrovės ir tikimės, kad su laiku galėsime kas tris mėnesius kiekvienam šerinkui pasiųsti vis didesnę nuosimtį, kaipoj dalį už darbą.

Mes patartume pirkti šerų už \$100.00 ar daugiau, nes tas palengvina darbą prie vedimo knygu. Jeigu gali inėti šimtą, do šimtų, penkis šimtus ar tūkstantį, tai tą padaryk tuojuos, nes ši proga nebus visados.

Bendrovė yra vedama žmonių, kurie yra biznyje išsilavinę ir prityrę ir kuriems rūpi dar daugiau padaryti Bendrovę pelninga negu šerinkams, nes tų vedėjų visa ateitis remiasi ant Bendrovės pasisekimo. Jie nieko negalės laimėti pakol jie neuždirbs ir neismokės šerinkams didelius dividendus.

Pripildyk paduota užsakymo blanką ir katu su savo čekiu ar Money Orderiu prisiųsk tuojuos. Juo didesnis bus kapitalas, tuo platesnį darbą galėsime pradėti ir tuo didesnius pelnus uždirbti ir dividendus šerinkams išmokėti.

Aš šiuomi užsirašau akcijų Lietuvii Prekybos Bendrovės, kuri yra inkorporuota ant dviejų milijonų dolerių kapitalo, ir prižadu išmokėti po penkis dolerius (\$5.00) už kiekvieną akciją. Su šia aplikacija įmoku dolerių. Likusius išmokėsiu pagal reikalavimą.

Bendrovė pasilieka sau teisę bile koki užsakymą atmesti. Užsirašęs toliaus sutinku, kad Bendrovės organizatyviai iškašėtai būtų padengti iš pirmiausiai įplaukusii mokesnių. Ant ko ir dedu savo parašą ir ženklą.

Diena Mėnesio 1919

Užsiėmimas

Parašas

Adresas

AS, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsia nevirinimas pilvelio, nuslabnėjęs kraujo, inkstų, nerų ir abelnas spēkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur ieškoju sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežiu, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.

Bet kada pareikalvaun Salutaras vaistų, Bitterlio Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po savaraktimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsiągti, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsilvaix, diegliai nebebadė po krutine. Vidurių režimas išnyko po užmušimii visų ligų. Bėgiu 3 mėnesii išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Biteria, ir po 3 mėni. savo paveiksle pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiau ir esu linksmas ir 1000 sykių daugiau Salutaras mylistų geradėjui ir linkiu visiems savodrąngams ir pažįstamiems su tokiais atsitikimais patariu nuostirdžiai kreiptis prie Salutaras.

1707 S. Halsted St. Tel. Canalution, J. Baltrėnas, Prof. SALUTARAS, Chemical Instit 6417. Chicago, Ill.

Mina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis. Lelė Am. Lietuvių Rymo-Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$3.00 Boston and suburbs 4.00 6 months 1.50 Foreign countries yearly 4.25

PAJUDINO SVARBŲ KLAUSIMĄ.

"Draugas" num. 144 užsiminė apie reikalingumą lietuvių katalikų laikraščiams susiorganizuoti ir turėti savo atstovą Amerikos Lietuvių Taryboje, ir taip-gi "organizuota laikraštija ir spauda daug greičiau ir vaisingiau pakeltų lietuvių apsvietą, negu neorganizuotųjų."

Taip, katalikų laikraščiams reikia organizuoti, reikia laikraštiniams susiorganizuoti. Dabar teisybė katalikiškiems laikraščiai sudaro stiprų frontą. Bet atsimeiname, kad esame turėję nemalonių apsvietimų, turėjome susikirtimų. Jei susiorganizuosime, susitarsime, tai užbėgsime kelia atsiartojimui panašių negeistinių apsvietimų. Dabar neišrodo, kad bile koks disonansas įvyktų, bet kas užtikrins, kad kunkuliuojantis gyvenimas nepakis medžiagos nesuipratimams.

Kartu su Federacija seimuos LDS, Moterų Sąjunga ir bene tik keletas kitų organizacijų. Tai bus geriausia proga laikraštiniams suvažiuoti ir susiorganizuoti. Prie tos progos pasvarstysime ir sutarkysime kitus laikraščius paliejančius dalykus. Pavyzdžiui, reikėtų suorganizuoti korespondentus. Kolonijos veiklesnieji asmenys, prasilavinusieji vašyme žinių susiorganizuotų ir susitarkytų žinių rašinėjimą į įvairius laikraščius. Dabar pasitaiko, kad apie tą patį dalyką atsiunčiama keletas gerų korespondencijų. Visoms nėra vietos. Aišku, kad atmetusių korespondencijų rašytojai jaučia uždyką raše. Tas kitaip bus, jei mūsų laikraštija susiorganizuos ir paduosime plėną korespondentų suorganizavimui.

Laikraščių susiorganizavimas, palengvys Spandos Savaičių rengimą ir abelnai katalikiškos spaudos platinimą. Susiorganizuokime be atidėjimo.

PALYGINUS SEIMUS.

Pirmas ženklas seimo pasiėmimo yra delegatų skaitlingumas. Chicagoj liberalų sušauktame seime delegatų buvo apie 330. Tasai seimas liberalų vadinamas Visuotinas Amerikos Lietuvių Seimas. Katalikų veikėjai šaukė New Yorke Seimą tik trijų valstijų — New Yorko, New Jersey, Connecticuto ir delegatų turėjo apie 300. Na, o liberalai apie seimą jau nuo Kaledų pradėjo šnekėti. Pavasariop iš kailio emė mirtis besikarsinodami del seimo. Kai paskelbė seimui vietą ir laiką, tai tuomet paleido darban visą savo gudrumą. Iš vienos pusės reikėjo skelbti, kad nepriartintieji seimui yra Lietuvos neprieteliai, reikėjo kunigus apšaukti Lietuvos pardavikais, savo kairiuosius pasekėjus įkaitino taip kad sakė eisų užmušti savo parapijoje kuniga, o iš antros pusės liberalams reikėjo skelbti, kad seimas nesąs šaukiamas, kad vienas pažeminti, kitus paugštinti, busmes paskirti, partijinius ragus laužyti. Veidmainystė aiški, kaip diena. Pasirodė

L.D.S. Reikalai.

PROTOKOLAS

LDS. Conn. Apskričio 4-to suvažiavimo, kuris įvyko birželio 8 d. 1919 m. šv. Jurgio parapijos svetainėje ant Park Ave., Bridgeport, Conn. 1:30 v. po piet.

Susirinkimą atidarė vietinis klebonas kun. Pankauskas su malda. Po tam buvo delegatų priėmimas. Delegatai pribuvo iš šių kuopų:

- Bridgeport, Conn. 39 kp.: F. Baltušytė, A. Mačiutevičius, P. Kauneckas. New Britain, Conn. 36 kp.: B. Matulevičiūtė. Ansonia, Ct. 43 kp.: St. Puskinielis. New Haven, Ct. 28 kp.: J. Micevičius, K. Paulukaitis, O. Stepulevičiūtė.

Hartford, Ct. 6 kp.: A. Mašiota, P. Geležiūtė. Naugatuck, Ct. 63 kp.: Ant. Mačiulaičiūtė. Waterbury, Conn. 7 kp.: O. Černiauskaitė, K. Vilimaitė, A. Jakštys, J. Bernota, P. Tutoraitis, J. Žemaitis ir S. Danaitis.

Mandatus peržiūrėti išrinkta S. Danaitis ir A. Mašiota. Pranešė, kad visi mandatai buvo gerai sutvarkyti. Po tam sekė valdybos raportai. Pirmininkas išdavė raportą, kuris buvo vienbalsiai priimtas.

Vice-pirmininkas nepribuvo nei raporto nebuvo. Raštininkė išdavė raportą, kuris ir-gi buvo priimtas. Iždininkė išdavė savo raportą. Ištrauka iš iždininkės raporto:

Ineigi už tikičius ant pereito suvažiavimo pribuvo \$69.00 Iš l a i d o s: Už maršrutą A. F. Kneižiui išmokėta \$50.00 S. Danaičiui 1.50 O. Černiauskaitėi 2.50 Už spaudą tikičių 3.50 Laimėjimas 10.00

Viso labo išlaidų \$67.50 Ineigi 69.00 Išlaidų 67.50 Ižde liko \$1.50 Viso labo Conn. apskr. ižde grynų pinigų yra \$33.80. Raportas vienbalsiai priimtas.

Organizatorius išdavė savo raportą, kuris buvo priimtas. Literatūros komisijos raportas ir-gi buvo priimtas. Peržiūrėjimo tikičių komisija išdavė raportą. Ištrauka iš raporto:

- New Haven, Ct. prisuntė už knyngutes \$9.10 Bridgeport, Ct. 4.70 Ansonia, Ct. 4.00 Naugatuck, Ct. 4.40 Poquonock, Ct. 3.00 Hartford, Ct. 13.70 New Britain, Ct. 4.70 Waterbury, Ct. 12.99

Viso labo už tikičius pribuvo \$56.50 Raportas priimtas. Po tam išvažiavimo komisija išdavė savo raportą ir ine-

savo pasielgimais kvailais gudruoliais.

New Yorke katalikų sušauktas seimas veik per dvi savaites ir delegatų turėjo apie tiek pat, kiek liberalų "visuotinas" seimas.

Ar pripažįs liberalai, kad jie nei savo pasekėjų tarpe neturi sau pritarimo. Juk nemažai delegatų jų seimam pateko per suktybes. Pavyzdžiui So. Bostono šv. Petro ir Povilo dra. ja nerinko delegatų liberalų seimam, o vis-gi kokiu tai šmuklerišku būdu ta dr-ja buvo atstovaujama. Tos dr-jos susirinkime buvo kilęs delegato siuntimo klausimas, bet buvo nutarta atidėti tą reikalą sekančiam susirinkimui. Niekas nepatėmijo, kad sekančias susirinkimas bus jau po seimo.

še, kad būtų išrinkta komisija visas bilas peržiūrėti.

Išrinkta ir komisija: B. Matulevičiūtė, P. Tutoraitis ir A. Mašiota.

Ištrauka iš komisijos raporto:

Iš viso pinigų pribuvo nuo LDS. Conn. apskričio išvažiavimo geg. 30 d. 1919 m. ant Linden Park. Naugatuck, Conn. \$783.70 Išlaidų 298.78

Gryno pelno liko \$484.92 Raportas priimtas.

Buvo suteikti balsai kaippo delegatams J. Micevičiui, A. Veličkui, A. Apanavičiui, O. Koluckaitėi.

Toliaus buvo rinkta komisija tikičius peržiūrėti. Išrinkta K. Paulukaitis, A. Velička, J. Bernota.

Skaitytase laiškas su pasveikinimu nuo p-lės U. A. Matuzaitės iš Pittsburgh, Pa., kuris buvo priimtas su delynu plojimu. Sekė valdybos rinkimas vesti sesijų tvarką. Pirmininku išrinkta P. Tutoraitis, vice pirm. S. Danaitis, rašt. O. Černiauskaitė, pagelb. B. Matulevičiūtė, maršalka J. Micevičius, reporteris A. Mašiota.

Skaitytas protokolus nuo pereito suvažiavimo, kuris buvo vienbalsiai priimtas.

Nepabaigti reikalai iš protokolo. Ar buvo mokėta į Tautos Fondą? Iždininkė pranešė, kad dar nieko nepasiegtė, nes nebuvo žinijos kada reikės siųsti. Nutarta pasiųsti kuogreičiausiai į centrą.

Toliaus buvo pranešta, kad J. Damušis atsisakė dalyvauti LDS. seime. Į jo vietą išrinkta A. Jakštys dalyvauti LDS. seime nuo LDS. Conn. apskričio.

Išduota kuopų raporta, kurie buvo vienbalsiai priimta. Sekė kuopų inešimai.

5-tos kuopos inešimai. 1. Kad LDS. Conn. apskritis nupirktų ūkė arba daržą išvažiavimams rengti ir tt., pritariant visam apskričiai. Ant pradžios A. Jakštys aukavo \$5.00, S. Puskinielis aukavo \$50.00. Inešta ir nutarta išrinkti komisiją bent po vieną asmenį iš kiekvienos kuopos surasti tinkamą vietą. Išrinkti 43 kuop. S. Puskinielis 5 kp. A. Jakštys, 6 kp. A. Mašiota, 39 kp. — A. Velička, 36 kp. y. ra įgaliota B. Matulevičiūtė pranešti savo kuopai.

2) Kad apskritis rengtų ke. turis suvažiavimus ant metų. Inešimas priimtas.

3) Kad būtų 5-tas suvažiavimas prieš LDS. seimą vien tik pagamint inešimų į seimą. Inešimas atmetas.

3) Kad administracija daugiau atidos atkreiptų į apskričio reikalus ir apgarsinimus. LDS. Conn. apskritis duoda į seimą inešimą, kad administracija atkreiptų daugiau atidos į apskričio reikalus ir apgarsinimus apmokant ar neapmokant.

4) Kad apskritis rengtų prakalbas nusilpnėjusioms kuopoms. Nutarta, kad apskričio valdyba stengtųsi su apskričio iždu pagelbėti silpnesnes kuopas su artimesnių kuopų pagelba.

43 kp. inešimas. Kad Centras nesuintintų organo "Darbininko" nariams neužsimokėjusiems per ilgą laiką. Inešimas atmetas.

68 kp. inešimas. Kad LDS. Conn. apskritis antru kartu vykdytų išvažiavimą. Inešimas atidėtas ant ateinančios vasaros.

Toliaus buvo inešta, kad apskričio valdyba parašytų laiškus su padėka tiems chorams, kurie dalyvavo išvažiavime. Taip-gi kad būtų išreikšta vieša padėka per spaudą.

Apsimė atlikti A. Jakštys, apskričio pirmininkas. Inešta, kad paaukoti iš apskričio iždo kiek ant "Darbininko" namo. Nutarta paaukoti \$100.00 ir kad būtų ku-

greičiausia pasiūtsa į centrą.

Inešta, kad prisidėti prie Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovės perkant šerūs. Nutarta šerų pirkti už \$200. Tas palikta atlikti valdybai.

Po tam organizatoriui buvo pavesta autonomija darbuotis kiek galint knopų reikalais, kaip tai organizuot naujas knopas ir tt.

Nutarta apskričio pinigus padėti į banką, ant iždininkės vardo.

Kitas suvažiavimas nutarta laikyti Waterburyje.

Susirinkimas užbaigtas 7 v. vakare su malda, kurią atkal-

bėjo kun. Pankauskas. Pirm. A. B. Jakštys. Rašt. Ona Černiauskaitė.

NASHUA, N. H.

LDS. 65 kuopos susirinkimas įvyks nedėlio, 29 d. birželio, tuoj po sumos. Geisti-na, kad visi nariai atsilankytumėte, nes jis svarbus priešmetinis susirinkimas. Taip-gi mėnesines duokles pasimokėkite už kitą pusmetį. Meldžiu gerbiamų narių, kad visada patėmytumėte, nes susirinkimai yra garsinami organe, o nariai mažai kada visi atsilanko. Rašt. O. Z. Bugailaitė.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

GIRARDVILLE, PA.

Siomis dienomis gerb. kun. J. Valaitis išvažiavo ant rekolėkėjų. Žadėjo grįžti subatoje 28 birželio.

L. R. Kryž. skyriaus nariai turėjo susirinkimą. Prisirašė keli nauji nariai, taip-gi išrinkta kolektoariai po stubas eiti ir rinkti aukas ir drabužius. Girardviliečiai, kaip visados, taip ir dabar neatsilikus nepasidarbavę tėvynės labui.

Bolševikai, kuomet anglių kasyklose kompanija darbininkams siūlė kortas išpildyti, tada jie spaudė ant jų ir kitiems draudė tą daryti. Dabar kurie neišpildė, tų paliko nuo ineigų dideles taksas. Dabar vėl spjauo ir keikia, kodėl jie toki kvaili. Norint atgauti paliktą pėdę reikia darbuotis. Nelaimingas kas jų klauso.

Darbininkas.

LEWISTON, ME.

Birž. 22 d., Mot. dr-ja N. P. P. Švė. buvo surengtus pikniką. Žmonių atsilankė apie pusantro šimto. Tik gaila, kad buvo labai šaltas oras, manėm tikrai, kad pradės smigti. Nekurie buvo su mažais kūdikiais, tai turėjo greit važiuoti namo.

Programas susidėjo iš dainų ir prakalbų. Nekurie dainininkai, nemažai ir prijuokino publiką. Išėima dainuoti p. J. Petkus ir užtraukia dainą pašiepiančią merginas. Žinoma vyriškiams tas patinka, tie juokias. P-as J. Petkus mano, kad tai visiems patiko ir viskas bus gerai. Bet kur tau merginos pasiduos. Išėima p-lė E. Bernotaitė ir uždainuoja vaikainams. Čia tai merginoms buvo ko juokties. Toliau dainuoja ištisa eilė kitų dainininkų. Bet už dainavimą dovana gavo p. J. Petkus. Toliau prasidėjo prakalbos. Kalbėjo p-nia M. Meškaitienė, p. S. Bugnavičius, p. Alekna, p. T. Jiešmontas ir p. Ed. Mardosiukas. Už prakalbą dovana gavo p. S. Bugnavičius. Dainavo ir duetas; gavo dovana pp. U. Malčienė ir E. Dide-lienė; už peršokimą per virvę gavo dovana p. A. Rimas.

Šiaip viskas nusisekė puikiai ir visi linksmi išsiskirstė namo.

Draugijai pelno liko \$32.00. Visiems dalyvavusiems programė tariu ačiū.

Rengia išvažiavimą.

A. L. R. K. Moterų Są-gos 6-ta kuopa rengia išvažiavimą 29 d. birž. pas pp. A. M. Čerėš-kevičius ant farmų. Įžangos nebus. Tik kiekvienas su savo pietais. O paskui visi drauge valgysime.

Bus įvairių žaislų. Bet jei-gu lytų, tai išvažiavimo nebus.

Bronė Ivaškiūtė.

LAWRENCE, MASS.

22 d. birž. buvo Lawrence katalikų išvažiavimų namo pašventinimas. Ceremonijas išpildė gerb. kun. Tėvas Misijonierius Alfonsas, C. P. Išvažiavime dalyvavo daug žmonių. Kun. Virmauskis pasakė apie namo statymą ir viso parko pirkimo ir statymo isto-

terijų yra tamsūnų, lizdas bolševikų ir kazirminkų. Bet kad ir mažai tebuvo žmonių, ale vistiek gerai nusisekė. Su-sitvėrė R. Kr. skyrius, pradžia buvo iš 9 ypatų ir tuojaus išrinko valdybą iš ypatų geriausių tarpe Chesterio lietuvių. Pirmininku yra Jonas Banis, raštininku Apanolija Sli-vinienė. Taip-gi tieldu tėvynainiai 8 dieną birželio sušaukė mass-mitingą padirbdami apgarsinimus, labai gailingus. Ale ir ant to mass-mitingo tiek pat teatsilankė. Ale tie nenulstanti tėvynainiai ant katalikų dr-jų mitingų ir po stubas dasivarė iki 25 narių ir aš manau, kad veikiai pradės darbuotis ir neatsilikus kiti.

Jonas M. Mikoliūnas.

BRIGHTON, MASS.

Nedėlios vakare 22 d. birželio Lietuvių Raudonojo Kryžiaus skyriaus buvo prakalbos ir kalbėjo Pr. Gudas ir gerb. kun. Pr. Juškaitis. Vedėju buvo vietinis p. B. Ajauskas. Dainavo vietos mergaitės lietuviškos mokyklos mokinės, vadovaujant Cambridgiaus vargonininkui p. A. J. Rakiečiui. Prisirašė 38 nauji nariai inešdami po \$1.00. Smulkių aukų sudėjo \$6.05. Iš viso priklauso prie L. R. Kryžiaus 65 nariai. Kalbėtojai visus patenkino, viskas nusisekė gražiai. Koks tuzinėlis buvo susirinkęs lietuviškų bolševikėliu. Stovėjo prie durų iš einančius į prakalbas šaipėsi, norėdami pakenkti naudingam darbiui. Pamatė, kad veltui darbas, išrūko kai kamparas.

14 metų amžiaus vaikas Kazelis išbėgo nuo tėvų. Tėvas yra laisvas, socialistų 67 kp. lyderis, o motina Progresyvio S-mo 49 kp. narė.

J. G. socialistų mokytojas, 67 kp. lyderis, likęs našliu, susirado laisvą senmergę ir laisvą šliubą paėmė. Bet iš tokios meilės liko tik barniai ir galop reikėjo išsinešti ir iš šio miestelio.

23 d. birželio pas p. B. Ajaus-

Šiandie vakare.

prieš einant gultų reikia suvalgyti 3 saldinius Partola, jeigu viduriai yra užkietėję, jeigu turite galvos skandėjimą, žagsite ir neturite apetito.

Saldainiai Partola, kaip visiems yra žinoma, tikrai ir gerai per naktį paliuosuoja užkietėjusius vidurius, išvalo kraują ir ant rytojaus atsikėlę jausitės lig atgaivintais žmonėmis. Partola išvalo organizmą, prašalina galvos skandėjimą ir padaro žmogų normališkaime stovyj.

Partola žinoma visame pasaulyje ir už gerą veikimą ji buvo apdovanota medaliais šešiose visapasaulinėse parodose.

Partola reikia turėti visados, kaip sakoma, po ranka, delto reikia jas pasirūpinti iš anksto. Kožnose namuose privalo rasti ties Partola.

Partola saldainiai yra malonūs del skonio ir gardūs. Jos tinka vyrams, moterims ir vaikams. Partola saldainiai parsiuduoda didelėse dėžutėse, kurios kainuoja tiktai vienas doleris, 6 dėžutės už 5 dolerius.

Mes turme labai daug laiškų, iš visų kraštų, kuriuose žmonės dėkoja už gerą ir pataria visiems vartoti Partola. Gaukite ir jūs, tuomet persitikrinsite.

Užsakymus ir pinigus reikia siųsti sekančiu adresu:

APTEKA PARTOSA, 160 Second Avenue, New York, N. Y. Dept. L. 3.

Siųskite auksines, popierines ir sidabrinės bombas L. D. S. Namu Fondan.

ką krautuvėje kalbėta apie Lietuvos reikalus. B. Ajauskas kų tik buvo sugrįžęs iš Bostono City Hall ir apskinėjo priėmimo rezolucijos Mass. valstijos legislatūroje.

Žvalgas.

PRANEŠIMAS!

American Woolen Kompanija praneša, kad nuo birželio 16 d. 1919 bus įvesta sistema gvyasties apsaugojimo kuopa, prie kurios KIEKVIENAS darbininkas American Woolen kompanijos, būtent abiejų pardavimo ir išdirbimo departamentų ir tuomi reiškia KIEKVIENAS, susidedant iš vyrų, moterų, merginų, vaikinių ir susidedant iš valdininkų, aplaikys visiškai dykai, kompanija padengs visas išlaidas, sutartis padengiančias jų gyvastis nuo \$750 iki \$1500, prigulės nuo to, kaip ilgai tarnavo. Tabelė sumos paduodama žemiaus:

- Tie, kurie dirba laike mažiaus negu vienus metus \$750
Tie, kurie dirba laike vienu metų ir mažiaus negu metus ir pusę \$850
Tie, kurie dirba laike vienu metų ir pusę ir mažiaus negu du metu \$950
Tie, kurie dirba laike dviejų metų ir mažiaus negu du metu ir pusę \$1050
Tie, kurie dirba laike dviejų metų ir pusę ir mažiaus negu tris metus \$1150
Tie, kurie dirba laike trijų metų ir mažiaus negu tris metus ir pusę \$1250
Tie, kurie dirba laike trijų metų ir pusę ir mažiaus negu keturius metus \$1350
Tie, kurie dirba laike keturių metų ir mažiaus negu keturius metus ir pusę \$1450
Tie, kurie dirba per keturius metus ir pusę ir daugiau \$1500

Ne tik originalę premiją American Woolen Kompanija išmoka, bet ir visas įeinančias išlaidas panaikina. Nežiūrint aplinkybėms nei vienas darbininkas nemoka nei vieno cento išlaidoms už palaikymą sutarties (policy) ant jo arba jos gyvasties.

Darbininkui prisėjus apleisti darbą ant birželio 16, 1919, bus įtraukti į plėną viršų pažymėtą prie sugrįžimo jam arba jai į darbą, jeigu jis arba ji yra arba buvo pirmiaus ant birželio 16, 1919 ant išmokėjimo dirbtuvės listo kurioje jis arba ji dirbo. Ypata pastojanti mūsų darbininku po birželio 16, 1919 nebus įtraukiami į virš pažymėtas privilegijas iki jis arba ji neišbus šešių mėnesių ant išmokėjimo dirbtuvės listo, kurioje jis arba ji dirba. Čia visiškai nieko nekainuos nei vienam darbininkui. Jokių gydytojaus palūdinimų nereikalaujama. Toji pagelba bus duota NESKAITANT kitos pagelbos teikiamos sulig Atlyginimo Valstijos Įstatymu.

Certifikatai apdraudimo bus įduoti kiekvienam darbininkui taip greit, kaip tik tuos sertifikatus prirengs apdraudos kompanija.

American Woolen Company

Wm. M. Wood, President.

Boston, Mass. Birželio 11, 1919.

VAJUMS PRAMOGA

Liepos 4 Dieną

RENGIA

TEVAS ALFONSAS MARIA, kunigas pasionistų ordeno, dalyvaus didžiuliam išvažiavime ir bus vyriausiu žaismių vadu.

**Naujosios
Anglijos
Vyčių
Apskritis**

A. ALEKSIS, vienas žymiausių lietuvių kompozitorių, Detroito lietuvių vargonininkas, vyčių himno kompozitorius. Jis bus vyriausiu vadu muzikaliao programo.

**Prie Wetch's
Pond
Lawrence,
Mass.**

KUN. F. VIRMAUSKIS, atgaivintojas labai suirusios Lawrence'o lietuvių kolonijos. Nepaprasto uolumo veikėjas. Jis bus kaip šeimininku milžiniško pikniko.

Vyčių Naujosios Anglijos Apskritis savo suvažiavime 4 gegužio, Lawrence, Mass. nutarė turėti didelį išvažiavimą, kurio pelnas būtų Vyčių nuosaviam spaustuvei. Išvažiavimo vietą parinkta Lawrence'o apylinkėje. Išvažiavimo prirengimas palikta vietinei Vyčių kuopai.

Lawrence'o Vyčių kuopa už syk šoko zovada ruošime didžiulio Vyčių išvažiavimo. Ryto metą išrinko veikimams komisijas ir laikydama susirinkimus kas panedėlis iki paskutiniam varė laipsniškai darbus ir vis davė apie juos žinoti visuomenei. Išvadą galime padaryti tą, kad kuopa išvažiavimą rengė, o visuomenė jį ruošėsi.

Pikniko vieta tai Wetchs Pond, Salem Street, Methuen, Mass. Automobiliais važinokite nuo Lawrence'o liet. kat. bažnyčios. Ten rinkitės ir pėsti. Karą imkite nuo Hampshire Str. — Methuen Town Farm. Pasirėdykite lietuviškai, nes paveikslų komisija siųs šį išvažiavimą Kaunan.

Lai mūsų Vyčiai žydi-buvoja Kaip rūta arba mėta. Ir kaip jurė tesiubuoja — Siekia, plauna uolą kieta.

Pastaba. Jei lytų liepos 4 d. tai išvažiavimas įvyks subatoje 5 d., jei ir 5 d. lytų, tai išvažiavimą turėsime nedėlioje — šeštą dieną liepos 1919.

M. KARBAUSKAS, So. Bostono lietuvių šv. Petro bažnyčios vargonininkas, vadas vieno iš geriausių chorų Naujojoje Anglijoje. Su savo pilnu choru dalyvaus piknike.

Komisijos buvo šios:

Presos Komisija — J. Kalėda, Kun. F. A. Virmauskis ir Verbickas.

Užkvietimo Komisija — Ona Sidabravičiūtė, Juzė Kriviūtė ir Marė Užkuriūtė (Romanienė).

Atletų Komisija — J. Paniuškis, J. Jezukevičius, Liudvika Čebatoriūtė.

Vartų išpuošimui — M. A. Norkūnas, K. Andriulionas, P. Rožmauskas, O. Kanciavičius, Juzefina Andriulioniūtė ir M. Šešikiūtė.

Tikiųjų — M. Getautūtė, J. Buziavičiūtė, Palevičiūtė ir A. Petronis.

Barčekių — P. Raznauskas. **Aptvaro** — Ad. Stravinskas, J. Zukaitis.

Valgių — Agota Stravinskienė, Andriulionienė, M. Buivydaitė, J. Kriviūtė, L. Kriviūtė, Lansborkiūtė, Milaševičiūtė, J. Kalėda, F. Frankonis, J. Venickas.

R. AINORIS, Lowellio lietuvių vargonininkas. Jo gerai išlavintas choras dalyvaus išvažiavime.

Programas bus milžiniškas, nes yra pasižadėję atvykti: — Worcesterio Choras ir Vyčiai, Brocktono Choras ir Vyčiai, taip ir Bostono, Cambridge, Norwood, iš Lowell choras, choras ir iš Haverhill, Vyčiai iš Athol, Nashua, N. H. ir kitur. Šimtai kalbėtojų ir tūkstančiai svečių.

Iš Montello telefonu pranešė, kad visas Brocktonas ir Montello kaip į Kalvariją ruošiasi.

Worcesterio lietuvių šv. Kazimiero choras vedamas p. Vismino, papuoš muzikalę pikniko programo dalį.

M. RAIPAITE-MAZGALIENE, žymiausia Montello lietuvių socialistė. Dalyvaus piknike.

Užkvietimo Komisija kviečia svečius suvažiuoti prideramu laiku. Kviečia choristus, chorvedžius, kalbėtojus, atletus ir visus veikėjus suvažiuoti iš vakaro į šv. Pranciškaus pobažnytinę salę. Ten visi pasidalinsime programų ir darbais. Antras tų susirinkimas bus iš ryto liepos 4 d. 8:30 val. Kviečia visus lietuvius deleigti, kad bus svarstomi Lietuvos reikalai ir jos neprigulmbei rezolucijos išneštos. Bus sykiu ir išvažiavimas ir suvažiavimas Naujos Anglijos Vyčių ir abelnai veikėjų.

ELENA NARINKEVIČIUTĖ, žymiausia lietuvių dainininkė Naujojoje Anglijoje. Dainuos solo pikniko programoje.

M. UŽKURIUTĖ-ROMANIENĖ, daug pasidaravusi pikniko rengime.

Žinios iš Lietuvos.

K A R M Ė L I A V A.

29. IV važiuodamas iš Kauno Ukmėgės plentu 7 verstą nuo Kauno kun. K. sutiko būrį žydėlių, kuriuos buvo sulaukę trys vokiečių kareiviai. Vokiečių kareiviai sulaukė taip pat ir kun. K. ir pradėjo kratyti. Pradėjo graibstyti po kišenės, ėmė pinigų ir nesiskaitydami dėjęsi į kišenę. Rade 40 rub. auksinių visai užsidėgė, pradėjo plėšti rūbus ir juos nagrinėti. Protestuojant kun. K. del tokio nemandagaus elgimosi, įsimaišė į tą kalbą važiuojantis kartu matininkas S. iš Kauno. S. pasakė, kad jis buvęs taip pat kariškiu ir ragino vokiečius mandagiau ir tvarkingiau elgtis su publika. Tada seržantas pradėjo šmeižti ir niekinti Lietuvos kariškius. Paskum kartu su vienu vokiečių kareiviu kun. K. grįžo į Kauną į policijos skyrių Zaliajam kalne. Čia buvo surašytas protokolas. Jį berašant auksinių pinigų liko tik 30 rub., o iš kitų pinigų dingo lig 80 rub.

P I L V I Š K I A I.

Čionai balševikai, tarsi nežinodami apie valdžios buvimą, varo savo propagandą. Šventadieniais barsto proklamcijas ir dalina žmonėms ir rankas, išeinantiems nuo pamaldų. Proklamacijos atkreiptos į Lietuvos kariuomenę.

R U D A M I N A I R K R O S N A.

Rudaminos ir Krosnos valsčiaus komitetų darbštumas.

Kaip Rudaminoj, bei Krosnoj komitetų dirbama, galima spręsti vien tik iš to, kad naujokai šaukiamieji 1897-1898 m. dar ir dabar sėdi namie. 1897-tų m. naujokai visai į sąrašą neįtraukti. Kada apie šį dalyką paklausiau X. parapijos vargonininko, kodėl taip pas juos yra, atsakė, kad "tai dedasi del komitetų nerangumo."

G R I Š K A B U D I S.

(Šakių apskr.)

Čia veiklūs milicijantai; jie jau veikia visus degtinukus išgaudę; — daugelis juo griežtai dantį: esą, kad ne toji milicija, tai būt visai gerai, galėtų sau dienos vidury "šnapselio" pasidaryt, o dabar nė naktį negali gauti ramumo, esą tik pradėk dirbt, tai tik gakt milicija ir gabela bravarą... vargas žmonėms ir gana... Kai kurie sako, kad lietuvių "žandarai" daug biauressni už "vokiečių"; vokiečiams susigriebdinus duodavai dešimt markių, lašinių svarą ir viskas gerai, o kad lietuviai nutveria, tai nors ir kasžin ką daryk — nepaleis...

Š A K I A I.

"Pavasarininkų" draugijos rūpesniu, Šakių garnizono kareivius pagerbti, pirmosios Vėlykų dienos vakar, tapo surengtas kareiviams ir kviesiems svečiams, šeimynos vėkarėlis. Vakarėlis prasidėjo daug vėliau, negu buvo skelbta, — jį atidengė dr. Staugaitis, sveikindamas Šakių garnizono kareivius apskrities komiteto vardu, toliau skaitė eilės p-lė Suodaitytė, Lietuvos Imną ir keletą sodžiaus dainelių gražiai sudainavo p. J. Kamaičio choras. Adv. Pr. Vailokaitis, puikiai nupiešė bendrais ruožais vaduodamas Maiorionio eilių ištraukoms mūsų tautos gyvenimą ir ateitį. Visą vakarėlį puošė, ir pajvairino jo turinį — tai puikiai pastatytas gyvas paveikslas, — jis perstatė politinį dabartinio momento Lietuvos stovį, jame puikiai buvo pastatyta Lietu-

va — skaisčios panelės pavidalo, apsupta trimis mūsų tautos spalvoms, su iškeltu kaire ranka kiaušinio paveiksle Vilniui, rodomas buvo lenkas, žiauriai ir gobšiai abiem rankom griebias Vilnių; — balševikas su pundu "kerenk" kupėliaujas nuo žydo spekulianto Lietuvos duoną, vokiečiams, apsikabinėjęs lašiniams, alumi ir kitokiais varu nupirktais nuo Lietuvos piliečių dalykais, traukias "nach Hause" (namo) ir Lietuvos karžygiai — su ginklais rankose ginantieji šaulių vagose Lietuvos nepriklausomybę... Vienu žodžiu, tai buvo begalo puikus reginys, kuriam visa publika kelis kartus šaukė "bis" ir ilgai plojo rankoms. Po paveiklo buvo paruošta iš aukų kareiviams vakariene, po to ėjo šokiai ir žaidimai. Viskas įvyko gana gerai, ir visų sekė pastebėti malonumo ir užtenkamo linksnumo. Bet kaip paprastai visur, taip ir čia, be gerų pusių ištiko ir kelios svarbios klaidos, įvykusios vien iš pačios vakarėlio rengimo komisijos kaltės, — pirmas — tai leidimas dalyvaut vienam biuriui pasigėrusiam komisijos nariui, kurs smarkiai biuriais žodžiais įžeidė milie viršininko pavaduotoją, ir be to, ardė viešą darbą, o ant ra — tai neparengimas aukščiau scenos ir uždangos, kuri rodant gyvąjį paveikslą daug kliudė. Tą pačią pirm. Vėlykų dieną, "Pavasarininkų" drg. išrinkta Komisija sveikino Šakių garnizono karininkus ir kareivius, ir dalino tam tyčia pagamintus "margučius."

V I E K Š N I A I.

Čia vietiniai gyventojai nekantriai laukia ateinant lietuvių kariuomenės. Rusams išėjus iš Viekšnių pasiliko daug vietinių balševikų. Išbėgę kartu su rusais dabar jau grįžta ir slapstosi. Gyventojai labai jų bijo, nes visi jie yra garsūs plėšikai. Milicijos Viekšniuose nėra. Balševikai platiną žmonių tarpe pasaką, kad balševikai vėl grįž ir užvaldys visą Lietuvą.

N A V A R Ė N A.

Aplinkiniuose miškuose yra pasislėpę rusų ginkluotų balševikų. Miliciantams sunku juos gaudyti. Balševikams čion padeda vietiniai kolonistai, kurie beveik visi balševikai ir vagys. (Kauniškė "Lietuva")

Š M E I Ž I K A I.

Lenkai, Lietuvos dvarininko Pilsudskio ir kitų jo sėbrų vedami, atėję Lietuvon stengiasi žmonėms akis apdumti, prisimesdami jų geradarais bei gynėjais. O kad tai geriau sektųsi, jie šmeižia visa, kas lietuviška, kas žmonių, kas demokratiška. Štai išleidžia jie atsišaukimus į Lietuvos kariuomenę (parašytus nors ir lietuviškai, bet netikusia kalba), ragindami neklausyti valdžios ir šmeiždami ją, būk ji einanti iš vieno su žydais bei bolševikais. Todėl, girdi, reikia dėtis su lenkų valstybe. Žinoma, kad lenkų valstybė ponų rankose, kad lenkai atėjo šičia Lietuvos dvarininkų vedami — jie savo atsišaukimuose nei žodžių neužsimena. — Varšavos lenkai jau pasidarė būsimosios Lenkijos žemlapi. Ten Lenkijos valstybėn įtraukta ir Lietuva. Tik mažas Lietuvos kampelis palikta lietuviams.

T U R S U Č I A I.

(Marijampolės apskr.)

Tursučių jaunimo Kuopelės rūpesniu balandžio 27 š. m. a. Karpavčiaus klauone buvo surengtas vakaras. Vaidinimo sąlygos buvo pritaikintos kaimo žmonių gyvenimui ir i-

publiką padarė gero įspūdžio. Turiu pastebėti, kad vaidintojai turi užtektinai gabumų ir gali pasirodyti scenoje. Malonų įspūdį darė gražiai žalumynais ir tautinėmis vėlevėlėmis papuošta salė, o ant uždangos žalumynų parašas: "Jau gyva Lietuva."

Po vaidinimo buvo dainos, tautiški žaidimai ir šokiai. Tvarka buvo pavyzdinga: tik besiskirstant namon, triukšmingos resusipratusių draugų dainos, gadinč upą. Tikimasi, kad ir tie draugai susipras ir stos į eilę susipratusių jaunuolių.

Grynas pelnas nuo vakaro skiriamas Kuopelės knygyniui įtaisyti. Kaip malonu, kad šio kampelio jaunimas, taip atsidavęs lavintis ir nesigaili triūse!

("Lietuvos Ūkininkas")

Š E Š T A K A V A S.

IV. 24. Šeštakave Kalvarijos milicija suėmė spekuliantą vežsį į stotį 120 pūdų bulvių. Bulvės norėta gabenti į Suvalkus ir pirkti nuo Jukneliškių, lenko dvarininko Romatovskio. (Jis spekuliantams paroduoti turis, o aplinkiniams žmonėms ne). Tą pačią dieną suimta taip pat daug javų, kuriuos nuvežė į Kalvarijos komendantūrą. Bet kas pikčiausia, kad net pats Šeštakavo kaimo šaltysius J. N-as lydi spekuliantus.

Čia IV. 21. buvo vakaras. Vaidinta Tolstojaus "Gvyieji numirėliai." Po vaidinimo buvo deklamacijos, šokiai ir žaidimai. 10 nuoš. pelno, be to dar aukos surinktos per vakarą, paskirta Lietuvos "Raudonajam Kryžiui."

Kai del Šeštakavo žydu, tai jie vien tik tuo ir verčiasi. Labiausiai iš jų pasižymi du broli žydu K. ir Z. K-iai. Ar ne vertėtų Mariampolės apskrities viršininkui atsistų į Šeštakavą nors dveitas milicijantų, kad jie perkirstų spekuliantų kelią; nes iš čia spekuliantų gabenama ne tik į rytus, bet ir į pietus — Lenkams.

M A R I A M P O L Ė.

Krikščionių Demokratų partija daro visuotinius susirinkimus, kuriuose aiškinama atskirais punktais partijos programa ir pranešinėjama politinis Lietuvos stovis. Susirinkimuose dalyvauja ir svečiai. Toks sus-mas buvo šių metų kovo mėn. 23 dieną. Susirinkime dalyvavo apie 300 žmonių. Piliėtis Sakalauskas kalbėjo žemės klausimu Lietuvoje, sulig Kr. Dem. partijos programos. Toliau atvykęs iš Kauno Krupavičius pranešė politinį Lietuvos stovį. Nuo-seklė ir įtekminga svečio kalba labai paveikė į klausytojus.

I Š P A K U O N I O.

Nedoras pasielgimas.

Pakuonio parapijoje liko trys dvarai be savininkų. Vokiečiai išėdami atidavė tuos dvarus į Pakuonio Parap. Komiteto globą. Komitetas vadovaudamasis žmoniškumo ir teisybės dėsniais pavedė tuos dvarus valdyti patiems tų dvarų darbininkams. Darbininkai išsirinko dvarų komitetus.

Dvarų savininkas išvažiuodamas į Rusiją paliko įgaliojimą valdyti šiuos dvarus Aštuonėlio dvaro vyresniajam darbininkui Matulevičiui. Aštuonėlių dvaro komiteto pirmininkas, Pranas Milašauskas uždirbtos duonos Matulevičiui nedavė. Milašauskas nesąžiningai sau javus ėmė ir savo draugams perdavė, o Matulevičiui nieko. Tas pasiskundė Parap. Komitetui. Par. Komitetas nenorėjo leisti Matulevičiaus skriausti, bet dvaro komitetas neklaušė. Parap. Komitetas ir prisižiūrėjęs, kad dvarų javai bereikalo eikvojami, uždėjo Matulevičių komitetų kontrolierium. Vakare vasario m. 22 d. Pakuonio Par. Komiteto pirmininkas šaukė Aštuonėlių dvaro komiteto pirmininką Praną Milašauską ir

Matulevičių, kad ištirti jų ginčą. Milašauskas išėjo į Pakuonį pėščias, o Matulevičius atvažiavo. Išvažiuo vargšas ir daugiau jau nebegrižo...

Rytojaus dieną atbego Matulevičiaus dukte į Pakuonį ieškoti tėvo: sako, vakar vakare tėvelis išvažiuo į Pakuonį ir per naktį negrižo. Vargšė, dar mat tikėjosi, kad jos tėvas areštuotas. Parap. Komitetas pasiuntė milicijonierius ieškoti Matulevičiaus. Rado vargšą sulaužyta gerkle, negyva į jmlatį ir grabę, o Milašausko su Matulevičiaus arklui ir rogutėmis ir po šiai dienai nėra.

Amžiną atilsį Matulevičius buvo toks pat bežemis darbininkas, kaip ir Milašauskas. Jis be laiko skyrėsi su šiuo pasauliu, palikęs našlę ir našlaitę be duonos. (Kauniškė "Laisvė")

A P I E L A I Š K Ų S I U N T I M A L I E T U V O N.

"Darbininke" buvo paskelbta, kad laiškus į Lietuvą jau galima siųsti. Kaikurie numas pranešė, kad jų siųsti laišškai į Lietuvą sugrižo su atspaustais žodžiais "non mailable." Kitų siųstieji laišškai negrižo. Todėl tikresnio būdo reikia ieškoti. O toks yra tai parašyti laišką užadresuoti ir indėti į kitą konvertą ir ant jo padėti antrašą tokį: Jurgis Savickis, Box 214, Copenhagen, Denmark. Jis yra Lietuvos atstovas Danijoj ir persiųs laiškus į Lietuvą.

L A I Š K A S I Š L I E T U V O S.

"Darbininko" presmanas Juozas Moekevičius gavo šitokį laišką iš Lietuvos: Mylimi Brolučiai!

Senai jau nuo jūsų neturim jokios žinios: paskutinį laišką gavom nuo jūsų dar kuomet rusų kariuomenė buvo nepabėgus. Daug daug dalykų jau persimanė nuo to laiko pas mus; mums teko pernešti visi karo žiaurumai, apie kuriuos jums nemačius sunku ir net stačiai negalima persistatyti. Apie kokias nors smulkmenas plačiau nerašysiu. Pranešu tik kad brolis Vincas kaipo atsarginis kareivis buvo pašauktas kareivijon ir 29 rugpjūčio 1914 tapo užmuštas Vokietijoje netoli Karaliaučiaus. Tas smūgis baisiai paveikė ant tėvų — tuo buvo suardyti visi planai — ilgai ilgai jie verkė daug sveikatos sugadino. Sunkus buvo begalo sunkus gyvenimas vokiečių okupacijos metu: varinėdavo darban, važinėti. Vienam iš tokių važinėjimų tėvas labai sušalo gavo plaučių uždegimą ir 6 dieną gruodžio 1917 metų 12 valandą dieną PASIMIRĖ. Tai bausis smūgis; motina ir prieš tai silpnos sveikatos dar labiau pablogėjo ir dabar tik serga ir serga. Blogokas dabar pas mus padėjimas. Dabar aš gyvenu tik su motina ir su Ona ir Magde.

Dabar porą žodžių apie save. Pabaigus man Seinų mokyklą tuojau prasidėjo karas. Vincas išėjo karan ir manęs toliaus mokyties neleido. Paskui užėjus vokiečiams buvau gavęs mokytojo vietą Seinuose, bet tėvai numirus, buvau priverstas vėl grįžti namo. Dabar tveriantis Lietuvos valstybei (Lietuva bus nepriklausoma valstybė) mane visi baram kad eit kur nors tarnybon, labai gerų vietų galima gaut, bet aš priverstas sėdėti namie ir laukti laukti ir galas žino ko. 1917 metais vasarą mane ištikio taip pat nelaimė: ėmė skaudėti ausį — apkurtau paskui gulėjau Suvalkuose ligonbutyje, darė operaciją — pjovė galvą už ausies, bet nežiūrint ant to dar ir dabar ausis skaudama nors iš viršaus apgijo ir ta ausim negirdžiu, reikia gydytis — būt kurėiam, tai yra bausis daiktas. o dar ypač jaunam žmogui. Bet būnant prie ukės ir sunkaus darbo ir gydytis negalima, nes negalima išpildyti

visi higijenos reikalavimai. Paskui-gi vėl su ūke? Vincui mirus, kas bus ūkininkas? Aš pirma nesveikas o antra aš tam nesiruošiau ir tikrą teisybę pasakius, net darbo nemoku. Žmonės pataria kad man "eiti savo keliu" o imti namuose žentas, bet aš ir visi kiti namiškiai nutarėme, kad be jūsų žinios nieko nedarysime. Tai-gi, jeigu jūs gausite šitą laišką, tai kuogreičiansiai rašykite ką jūs apie tai manot. Jeigu jūs katras sugrįšit, tai praneškite, nes man dabar bloga. Aš nei pakartas nei paleistas. Nes taip būnant daug progų pražiopsosiu ir iš to nieko gero neišeis.

Sudie. Jūsų Brolis Petras. Rašytas 21 balandžio, 1919 metų.

A T S I L I E P K I T E.

Antanas Baužys iš Kretingos miestelio Kauno gub., buvęs rusų kariuomenėje, o paskiaus vokiečių belaisvėje 4 metus, dabar po vokiečių revoliucijos atvyko per Belgiją į Paryžių ir yra gavęs šioki toki darbą. Jis paieško savo brolio Juozo Baužio ir sesers Barboros, po vyru Antonienė Grodenskienė (Antano Grodenskio pati), kurie jau seniai gyvena Amerikoje. Antanas Baužys yra sužinojęs dar vokiečių belaisvėjų bebūdamas, kad jo abu du tėvukai yra mirę. Žemę valdo apekūnai. Jeigu atsilieptų sesuo Barbora arba brolis Juozapas, tai meldžiu rašyti kunigo Adomo Vilimo vardu: 14, rue de Grenelle, Paris, France.

B E P A G E L B O S L I E T U V I A I.

Vokietijoje paleisti rusų belaisviai, negalėdami tiesiog važiuoti į Lietuvą, su pranečų ir belgų belaisviais yra nuvažiavę į Franciją ir Belgiją. Tarpe tų belaisvių yra keli tūkstančiai ir lietuvių. Jie yra arba tarpe rusų kareivių prie visokio darbo, kaip ir karo belaisviai, arba kartu pranečų-belgų pulkuose. Nori važiuoti į Lietuvą ir gauti kokią-nors pagalbą, bet nėra, kas galėtų jiems padėti. Keli šimtai jų kreipėsi į Lietuvos Tautos Delegaciją Paryžiuje, kad pagelbėtų, bet jokios pagalbos nėra sulaukę.

Birželio 1 dieną kunigas Vilimas yra sukvietęs 16 žmonių darbininkų pasikalbėti, kaip pagelbėjus savo broliams belaisviams Francijoje ir Belgijoje, o taipogi ir Prūsų Lietuvos tautiečiams, kurie yra Francijoje belaisviais. Atėjo į tą susirinkimą D-ras J. Šliupas su p. Yču ir Yčiene.

Ant valandėlis buvo įjėjęs ir p. E. Galvanuskis su p. Siemaško. Pradžioje d-ras J. Šliupas papasakojo apie Lietu-

vos reikalus užrubežyje ir pačioje Lietuvoje. Paskiaus išdėstė reikalingumą priduoti pagalbą lietuviams belaisviams grįstantiems į Lietuvą. Buvo daug kalbėta kaip ir kuomi galima būtų padėti. P. Daujotas pasakė, kad toki pagalba turi būti suorganizuota prie Lietuvos Tautos Delegacijos, kaipo Sekcija, nes čia reikės apmokėti kelius žmones ir dirbti oficiali darbą, norint gražinti belaisvius į Lietuvą arba čia pat duodant jiems medžiaginę arba dvasinę pagalbą. Paskiaus kun. A. Vilimas tą patį reikalavo, kad Lietuvos

Valdžia ir Delegacija pasirūpintų. Galų gale liko išrinktas komitetas: pirm. Dr. J. Šliupas, vice-pirm. kun. A. Vilimas; išdinininkas p. Jonas Pautienius; sekretorius p. F. Janusohn (pagelbininkas provizorius) ir vice-sekretorė ponia E. Janusohnienė (akušerka).

Tas komitetas pavadintas: "Lietuvių Užsienyje Pašalpos Draugija." Sudėta narių virš 500 franų. Kiek toki draugija galės atlikti toki sunkų darbą parodys ateitis.

Virdis.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

Lietuvių Darbininkų Sąjungos

Laikraštį

"DARBININKA"

EINA UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS

Jame rasite žinių iš viso pasaulio. "DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama

Prenumeratos Kaina:

Tris Kartus savaitėje metams	\$3 00
Vieną kartą savaitėje "	\$1.50
Bostono apielinkeje "	\$4 00
Užrubežyje "	\$4.25
Vienas numeris	3c.

Reikalaukite pas agentus arba

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Š V I E C I A T A M S O J E.

Šis kryžius puikus ir stebėtinai dailės darbas. Figura Išganytojaus yra nulieta iš sudaužomos medžiagos, gražiai išdirbta, panaši į marmurą. Kryžius, prie kurio figura prikalta yra padarytas iš dailiai išdirbto medžio, tamsiai juodos spalvos. Kryžius 15 colių aukščio.

Stebėtina ir slaptai padarytos spalvos figura, kuri sutraukia į savę saulės spindulius dienos laike, o nakties laike tuos pačius spindulius išduoda atgal aiškia šviesa. Iš pradžios mėlyna, bet vėliaus persimaidant "išsiskaido" ir tampa oranžine. Juo tamsesnis kambarys tuo aiškiau bus matyti. Ir ta šviesa neišsibaigia.

Mes tokių pat kryžių pasiuntėme kunigams, mokykloms ir vienuolynams ir visi nuoširdžiai juos giria ir pataria visiems jį igyti.

Kaina jų: \$1.50, \$2.00, \$3.00 ir \$4.00. Mes patys visas pasiuntimo lėšas apmokame.

Jeį gavęs kryžių nebūsute užganėdinti ir jis nebus toks kaip mes čionai aprašome, pinigai jums bus sugrąžinti.

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė

PIRMIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ KORPORACIJA.

LIEUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ inkomoruota šioje šalyje ant \$1,000,000. Tais pinigais ji rūpinasi Lietuvos atstatymu iš po karės griuvėsių. Ji pasiryžus tuoj atstatyti:

1) PRAMONĖ, 2) PIRKLYBĄ, 3) ŽEMDIRBYSTĖ.

Jau įvesdina į Lietuvos Valstybės Banką 1,000,000 markių ir užperka laivus del Lietuvos valstijos.

Visi Lietuvos Atstatymo Bendrovėj sukelti pinigai eis Lietuvos atstatymui.

LIEUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ jau įsteigė:

1) avalų (shoe) fabriką, 2) chemišką dirbtuvę, 3) įvairias krautuves; steigia: 1) Keleivijų Namą ir 2) Banką New Yorke; organizuoja del Lietuvos Siuvėjų Bendrovę ir tt.

LIEUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS notariatas surašo ir užtvirtina palūdieja visokius notarialius (rejentalius) dokumentus, pirkimo-pardavimo aktus, įgaliojimus, abligus ir kitus popierius, kurie turės galę čia ir Europoje.

STOKITE VISI Į LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ, nes juo daugiau bus kapitalo, tuo daugiau bus prisidėta prie lietuvių būvio pagerinimo. L. A. Bendrovės šėrai po \$10, bet neparsiduoda mažiau, kaip 5 šėrai. Už pinigų išmokama nemažiau 4 nuoš.

Investinimo saugumas tikriausias, pelnas neapribuotas. Su užklausimais kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Development Corporation

320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Klesų kova

Ar klesų kovos principas nėra priešingas krikščionių mokslui?

Daznai socialistai ir kitoki bedievukai krikščionims užmetinėja, būk krikščionių mokslui esąs priešingas klesų kovos principas, bet tas yra melagystė, ir jie tą užmetimą krikščionims demokratams daro arba nepažindami krikščioniškojo mokslo, arba stačiai iš blogų norų meluodami.

Krikščionių mokslas remiasi ant dviejų pamatinių tiesių: meilės Dievo ir meilės artimo. Meilė Dievo ir meilė artimo yra pradžia ir pabaiga krikščioniškojo mokslo.

Jei žmogus tuos du dalykus tikrai teisingai išpildys, tai tuomi pačiu išpildys visą Viešpaties įstatymą ir visus įsakymus. Taip mokina Katalikų Bažnyčia, taip mokina ir kitos krikščionių sekto arba atskalos, taip ir iš teisybės yra.

Klesų kovos principas taip pat turi savo šaknis artimo meilėje, nors tas iškart, kaip kam, ir rodosi abejotina.

Viešpaties yra įsakta nekraust savo artimo ne tik darbu, bet nei žodžiu, nei mintimi. Evangelijoje aiškiai yra Kristaus žodžiai užrašyti, kad tas kurs ant savo artimo pasako blogą žodį kaltas yra pragaro ugnies. Kodel taip Kristus nusprendė? Todėl, kad norėjo, kad pasaulyje nebūtų nei mažiausios skriaudos.

Kristus daugelį atvejų atkartotinai yra pasakęs, kad žmonės elgtis teisingai, vieni kitų neskriaustų, vieni kitus mylėtų ir ne tik savo prieteliams, bet ir neprieteliams darytų gerai.

Reiškia, Viešpats labiausia neužkentė skriaudos ir savaimi jau gan yra aišku, kad visos tokios priemonės, kurios gali pasaulyje tąją skriaudos galybę sumažinti ne tik ką nėra Kristaus mokslui priešingomis, bet priešingai, jos yra Viešpaties mokslu užgiriamos, patiriamos.

Klesų kova kaip ir rankis skriaudos prašaliniui yra geru dalyku, yra neatbūtinu dalyku ir todėl jį ir nėra Kristaus mokslui priešingomis, bet priešingai, jos yra Viešpaties mokslu užgiriamos, patiriamos.

Klesų kova kaip ir rankis skriaudos prašaliniui yra geru dalyku, yra neatbūtinu dalyku ir todėl jį ir nėra Kristaus mokslui priešingomis, bet priešingai, jos yra Viešpaties mokslu užgiriamos, patiriamos.

Pats klesų kovos principas nėra krikščionys teikiems, nėra blogas, nėra peiktinas, nėra pavojingas, nėra darbininkus demoralizuojantis.

Kas kita yra su to klesų kovos principo, pritaikiniu gyvenime, čia jau reikia gudrumo, atsargumo ir dalyko supratimo. Svarbiausia reikia įsitęmyti "kad su skriauda skriaudos neatitaisyti ir santykių nepagerinti ir nepataisyti." Kad "net ir didžiausio savo priešo skriausti nevalna," o tuo labiau jam atkeršyti, ant jo savo pagiežą išlieti.

Galima kovoti vien tik dorais kultūriškais būdais ir priemonėmis, todėl krikščionys demokratai ir pasmerkia visas žmogžudystes, su krauju praliejimu vyknamos revoliucijos, kruvinąjį ir abelną terorą, vienos klesos diktatūrą ir tam panašius dalykus be kurių klesų kovoje yra galima apsieiti ir nei kiek nebogiiau savo tikslą atsiekti.

Krikščionių mokslas yra priešingas visokiai skriaudai, ar tai jį būtų daroma darbininkui ar kapitalistui, buržuju, autokratui ar kokiam kitam žmogui ir tą kurs tokią skriaudą darytų ar prie jos darymo tiesioginiu ar netiesioginiu būdu iš savo liuosos valios prisidėtų, visuomet griežtai pasmerkia ir baudžia, nes tokie dalykai yra nuodėmė.

Reikalauti didesnės algos, trumpesnių darbo valandų, pagerinimo dirbtuvėse ir gyvenamose vietose sveikatos žvilgsnių reikalingų ir pageidaujamų dalykų, reikalauti darbininkų apdraudos nuo susižeidimų, nuo ligos, nuo nelaimių, nuo senatvės ir tiems panašių dalykų nors tas kapitalistams ir labai netinka ir jie už tai ugnia spjando — darbininkai ne tik ką turi pilną teisę, bet dar turi ir priedermę už tai kovoti.

Dar to negana, darbininkai turi kovoti ir už tai, kad jų vaikams mokslas būtų duodamas už dyką ir kad laike mokslo būtų duodamas ir užlaikymas, jei jau ne visiems, tai bent tokiems vaikams, kurie yra skaitlingesnių šeimynų nariais ir daugybės įvairių įvairių kasdien naujai išskylančių dalykų, kurių tikslu yra darbininkų būvio pagerinimas nepriešingu krikščioniško doros supratimo būdu.

Iš viso viršminėto trumpą sutrauką darant, galima yra pasakyti taip: Klesų kovos

principas nėra priešingas krikščionių mokslui, jįsi yra geras ir užgirtinas dalykas, tik jo vartojime reikia prisilaikyti sveiko proto ir krikščionių mokslo taisyklių o labiausia reikią vengti, kad nemėginti skriaudą pakeisti skriauda, kad iš skriaudikų nepadaryti skriaudžiamuosius o iš skriaudžiamųjų skriaudikus, nes tuomet ne tik ką skriaudos iš pasaulio neprašalinsime, bet dar ir klesų kovos praklinausis tikslas bus prakištas ir ant blogo apverstas.

F. V.

D. L. K. KEISTUČIO DR. JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS.

PIRMINKAS — Jonas Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Vincas Zalleckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠT. — Antanas Motiejunas, 104 Market St., Brighton, Mass.
FIN. RAŠT. — Juozas Kavaliuskas, 209 East Cottage St., Dorchester, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Zalleckas, 244 D Street, So. Boston, Mass.
MARSALKA — Justinas Tulekis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.
D. L. K. Keistučio Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų po No. 193 Hanover St., Boston, Mass.

BEREKALINGAS IŠGASTIS.
Vartodamas fontaninę plunksną, prašalins visus nesmagumus ir išlaids.
Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir augščiau.
Užsisakyk šiandien, gausi Lietuvos žemėlapi dykai.
"DARBININKAS"
244 W. Broadway, South Boston, Mass.

TIKIETAS I NEW YORK IŠ BOSTON \$4.40 ANT COLONIAL LINE
Lithuanian Sales Corpn.
244 Broadway, So. Boston.

Siųskite auksines, popierines ir sidabrinės bombas L. D. S. Namofondan.

NEPAPRASTAS PIKNIKAS

Rengia LIETUVOS VYŪŪ 61-ma KUOPA PATERSON, N. J.

REGINE PARK SINGAC Bus 28 DIENĄ BIRŽELIO, 1919 m.

Parkas atsidarys 2 val. po pietų tęsis iki vėlai vakaro. BILIETAI TIK 25 CENTAI.

P a s a r g a: Važiuojant iš kitų kolonijų New Yorko reikia išlipt ant Market St. stoties ir eit po kairės iki City Hall. Iš kitur atvažiuavus karais, taip-gi reik išlipt ant Market St. ir eit prie City Hall. Čia paimt Singac karą ir važiuot iki pravažiuosite aukštą tiltą viršui karo. Išlipus eit po kairę prieš kalną ir tuoj Parkas.

KOMITETAS.

KĄ VEIKIA

Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovė

Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovė štai ką veikia:
1) Organizuoja kapitalą \$1,000,000 labai pasekmingai, nes pinigai už šėrus plaukia tūkstančiais dolerių kas diena.
2) Jau yra gaminama kontraktai už \$200,000, iš ko Bendrovė tikisi turėti gerą pelną trumpam laike. Per tai kurie dabar yra pirkę šėrus ir tie kurie pasiskubins nusipirkti, pakol kontraktų išpildymas prasidės, gaus gerus dividendus neužilgo.
3) Išgaunamos kainos ir daroma sutartys su įvairiomis firmomis ir laivų kompanijomis persiuntimui įvairių prekių, mašinų ir įrankių į Lietuvą.
4) Daroma planai ir žygiai statymo fabrikų, linų ir vilnų išdirbystės Lietuvoje. Toj linkmėj darbuojasi keli Bendrovės specialistai, ir užmanymas jau yra kūnijamas.
5) Steigiama Generalė Agentūra laivakarių ir pinigų siuntimo, su šakomis visuose Amerikos didesniuose miestuose.
6) Steigiamas generalis susinešimo biuras su Lietuva per kurį lietuviai Amerikos ir Lietuvos galės atlikti įvairias tranzakcijas: atieškojimo giminių, dalies, turto, žemės, taipgi padarymui legališku raštu kaip: pirkimo ir pardavimo, įgaliojimų afidavitų, konsulio palidėjimų, etc.
7) Jungiama kelios Bendrovės į vieną milžinišką Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovę.

Sios Bendrovės šėrai parsiduoda po \$10. Šėrų galima pirkti kiek norima. Už šėrus geriausia mokėti pinigais, bet taipgi yra priimama ir Liberty Bond'sai už pilną vertę; rubliai dabartiniu kursu ir nauji Lietuvos auksiniai.

Užsraškime ką daugiausiai galima dabar ir siųskime čekiais, money orderiais ir laiškais šiuo adresu:
Lithuanian American Trading Co.,
112 N. GREENE STR., BALTIMORE, MD.

LIETUVIAI -- PRADŽIUGKITE

PINIGUS IR LAISKUS LIETUVON JAU SIUNCIAME.

Pinigus siunčiame į Kauną, Vilnių, Suvalkus, Mariampolę, Vilkaviškį, Ukmergę, Panevėžį, Telsius, Raseinius, Šiaulius ir Grodną.

—TODEL—

DABARTIES DEKITE SAVO KAPITALUS SAVON BANKON; PIRKITE ŠERUS, DEKITE DEPOZITUS! TĖVYNĖ REIKALAUŠ IŠ MUSŲ TUOJ PAGELBOS! AR MES PRISIRENGĖ?

"Money orderius" arba pinigus siųskite mums su paaiškinimais kam ir kokiam tikslui siunčiate.

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS (ANGLISKAI JOSEPH KOWAL CO.)
32-34 CROSS STR., BOSTON, MASS.

L. D. S. VALDYBOS ADRESAI.

Dv. Direkt. — Kun. F. Kemešis, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
Firm. — F. Virakas, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Firm. — M. Mažeika, 1658 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
Fin. Sekr. — A. F. Kneizis, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Lėd. — Andr. Zalleckas, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kasos Globėjai — Kun. K. Urbanavičius, O. Nevulitė ir J. Bakšys.
Literatiška Komisija — P. Gudas, F. Virakas, Kun. F. Kemešis ir Kun. K. Urbanavičius.
Revizijos Komisija — Kun. Pr. Juškaitis M. Venis.

Redaktoriai — Pr. Gudas, Administrat. — A. F. Kneizis.

CAMBRIDGE BOTTLING CO. S a v i n i n k a i J. PUZINAS

—Ir—
J. MALINOWSKAS
Išdirbėjai geriausio toniko. Rengėjai piknikų, balių, viešų arba privatiškų pramogų, norintieji gauti gerų saldžių gėrimų, įgaliojimų afidavitų, konsulio palidėjimų, etc.
2500 E. Somerset St., Philadelphia, Pa.

PRANEŠIMAS.

Mašina, kuri padarys jums plnigus. Nepirk JUDAM*JI PAVEIKSL* mašinos už \$200, bet pasistatyk pats už ketelį dolerių. Aš esu patyręs operatorius dar iš Lietuvos. Dirbau teatruose Kaune, Vilniuje ir kituose miestuose. Visi planai, instrukcijos ir patarimai 50 centų. Adresuok: GENERAL REPAIR SHOP, 2500 E. Somerset St., Philadelphia, Pa.

EVENTO JONO EVANGELISTO PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA. SO. BOSTON, MASS.

PIRM. — Motiejus Žioba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Pov. Mikalauskas, 248 4th St., So. Boston, Mass.
I PROT. RAŠT. — Jul. Savickas, 262 Fourth St., Room 7.
II PROT. RAŠT. — V. Gedminas, 292 E St., So. Boston, Mass.
FIN. RAŠT. — Mar. Brikaitė, 210 Silver St., So. Boston, Mass.
KAS. — Andr. Naudžiūnas, 16 Winfield St., S. Boston
MARSALKA — Step. Navickas, 181 D St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus 20 d. Liepos 3:30 val. po pietų.

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVENČ. SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRM. — T. Ašmenskienė, 359 — 4th St.
VICE-PIRM. — A. Čyžiuvienė, 377A Broadway,
FIN. RAŠT. — O. Kaščiūtė, 259 Athens Street.
PROT. RAŠT. — M. Markuniūtė, 12 Lark Str.
KASOS GLOBĖJOS — M. Kilmonitūtė, 249 River Str., Mattapan, Mass.
J. Pečiunkitūtė, 190 Kneeland Str., Boston, Mass.
MARSALKA — Ona Mizgirtienė, 135 C Str.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA A P T I E K A.

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisijisiu per expresą.
K. SIDLAUSKAS,
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kamp. C St., SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. S. Boston 21014 ir 21013

Paieškojimai ir Reikalavimai.

Ar norite greit parduoti, pirkti, surasti? Jeigu taip, tai siųskite tuojau į "Darbininką" pridėdami ir dolerinę Garsintis "Darbininke" apsimoka.

Už vieną sykį.....50c.
" tris sykius.....\$1.00

Siųskite auksines, popierines ir sidabrinės bombas L. D. S. Paskolos Fondan.

REIKALINGAS tuojau Intertype operatorius. Gali atsišaukti vyras ar mergina mokanti tą darbą. Išlygos geros ir darbas užtikrintas. Atsišaukite į "DARBININKO" ADMINISTRACIJĄ.

Reikalinga **K N Y G V E D Ė** (Bookkeeper) Lietuvių Kooperacijos krautuvėje 24 Lincoln St., Brighton, Mass. Mergina turinti diplomą arba patyrimą prie to darbo ir kalbanti lietuviškai gali kreiptis į nurodytą vietą. Šalygos geros ir darbas užtikrintas.

Parsiduoda mažai vartoti **RAKANDAI** (forničiai). Parsiduoti pigiai. Turi būti parduoti greit. Geriausia proga atsišaukti, nes senasai vargonininkas J. Prakaitis išėjo į fotografo biznį. Del išlygų meldžiu kreiptis per laišką.
Kun. M. Kolvekas,
423 S. Linn Av. Sioux City, Iowa.

Paieškau gero ir darbštaus vargonininko / mylinčio su jaunimu darbuotis. Meldžiu greitu laiku atsišaukti, nes senasai vargonininkas J. Prakaitis išėjo į fotografo biznį. Del išlygų meldžiu kreiptis per laišką.
Kun. M. Kolvekas,
423 S. Linn Av. Sioux City, Iowa.

Paieškau moteries arba merginos kuri apsimtų prižiūrėti namus ir vaikučius. Dvi mergaitės lanko mokyklą, vaikutis pats mažasis 4 metų. Atsišaukite per laišką arba ypatingai ateiškite į namus. Užmokėstį duosiu gerą ir pragyvenimą.
Juozas Gedžius,
2 Billerica St., Boston, Mass.

LIBERTY BONDSUS PRIIMA

už pilnus \$50 dolerių L. A. B-vės atstovas,
P. B a r t k e v i č i a,
877 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.

REIKALINGA VYRŲ DEL VEŽIOJIMO VIDUJE.

Atsišaukite į Employment office
American Cann Co of Mass.
prieš A Street,
So. Boston, Mass.

REIKALINGA VYRŲ arba **MOTERŲ** pardavinėti naujus patentuotus vaistus nuo kornų, einant nuo namų iki namų. Kainuoja 20c. Parsiduoda po 35c.
Adresuok:
B. Levitt,
10 Grovenor Rd.,
Jamaica Plain, Mass.

KAM REIKIA GERO REGISTRUOTO BUČERIO?

Paieškau darbo už bučerį prie kooperacijos arba į privatišką krautuvę. Kooperacijose galiu būti vedėju ir esu patyręs tame darbe. Kalbu lietuviškai, lenkiškai ir angliškai. Kam reikalingas, atsišaukite tuojau.
Juozas Jankauskas,
62 Hudson St., Lowell, Mass.

Paieškau Antano Pajechalo, seniau gyvendavo Ansonia, Conn. Turiu reikalo.
Zofija Piaseckienė,
Lanarkshire, Scotland.
48 New Orbiston, Bellshell,

ŽYNYIA.
Išėjo iš spandos graži pasakaitė "Žynia," šalyje lietuviškos kalbos esperantistka, kaina 4c. Agentams milžiniškas nušimtis, kreipkitės adresu: **L. Misiūnas,** 96 Park Ave., Athol, Mass.

LIETUVOS ŽEMĖS BANKAS

(LITHUANIAN LAND ASSOCIATION)

30 Fifth Ave.,

New York, N. Y.

Kviečiamas susijungti su

LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKU

Šis paskelbimas paimtas iš Lietuvoje einančių laikraščių.

Lietuvos Prekybos ir Pramonės BANKAS. KAUNO SKYRIAUS BALANSAS

Balandžio mėn. 1 dienai 1919 m

AKTYVAS	PASIVAS
Kasa 537,872.81	Įdešali (įsamosios) sąskaitos 8,145,274.12
Paskolos 3,052,486.00	Mūsų Valdybą 228,187.46
Atsargos 3,719.77	Liešioje turimos 7,883.00
Korespondenti "Nostro" 4,750,000.00	Valdybės ribalava 161.25
Įdomūs laisvi 6,378.50	Procentai, komitėja ir kt. 6,473.99
Kuriantis operacijos 22,384.70	
Pramonės išlaidos 21,856.34	
Auks. 8,357,979.82	Auks. 8,367,979.82

Užstatai: mūsų rubliai 73,950.00
vėseliai — auks. 3,010,500.00

Depozitai: mūsų rubliai 254,250.00
autiniai 393,270.20

LIETUVOS ŽEMĖS BANKAS

(LITHUANIAN LAND ASSOCIATION)

320 Fifth Ave., New York N. Y.

"LIETUVOS ŽEMĖS BANKAS" Lietuvoje persikeitė į "LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKĄ".
Tą žinę aną syk gavome nuo p. Yčo iš Paryžiaus per kabelį.
Ponas Yčas direktoriato vardu, kviečia, kad ir mes Amerikiečiai su savo surinktais pinigais prie to "LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKO" prisidėtume.

(Kun. J. Žilius paskirtas važiuot, tame dalyke pasiteirauti.)

Lietuvos Prekybos ir Pramonės BANKAS jau turi suvirš 8,000,000.00

aštuonis milijonus auksinų.

(1 rublis lyginasi dviem auksinam)

Tai-gi tas Bankas jau operuoja.

L. Z. Banko šėro kaina \$50.00

Bondsus primame pagal jų dienos kursą. Klausdami informacijų arba prisiųsdami pinigus adresuokite sekančiai:

LIETUVOS ŽEMĖS BANKAS

(LITHUANIAN LAND ASSOCIATION)
320 FIFTH AVE., NEW YORK, N. Y.

Vietinės žinios.

Birželio 26 d. sugrįžo ant vakacijų pas tėvelius seminaristas Pranas Strakauskas. Jis apsilankė "Darbininko" Redakcijoje.

Tapi-gi tą pačią dieną applan- kė "Darbininko" redakciją ir Lietuvių Prekybos Bendrovės ofisą Jurgis Bernotavičius tar- navęs S. V. aviatorių skyriu- je. Jis labai daug papasako- jo apie savo tarnystą. Sakė, "aš tarnaudamas prie aviat- orių įgavau mokslo daugiaus ne- gu už \$10.000."

Is Boston'o išvažiavo į Hart- ford, Conn. kur ir pirmiaus gy- veno.

Siųskite auksines, popierines ir sidabrinės bombas L. D. S. Namu Fondan.

SUVAŽIAVIMAS.

LDS. Naujosios Anglijos su- važiavimas buvo 22 birželio Nashua, N. H. Suvažiavime dalyvavo 9-nių kolonijų dele- gatai. Delegatai gan gyvai veikė ir daug naudingų nuta- rimų nuveikta. Be to nuste- bo visi, kuomet niekadus ne- tikėjosi tokio malonaus ir pri- imnaus užjautimo visiems. Pri- ėmimas buvo su pagaminta gardžia vakariene delegatams. Visokių buvo užkandžių, leng- vių gėrimų ir saldžios košės. Paminėsiu tą, kad kuopa dar jaunutė, susidedanti ne iš daug narių. Bet visi gyvai veikė ir žadėjo išauginti kitiems me- tams daug didesnę. Patariu nuo savęs visiems rašytis prie LDS. kuopos. Lai gyvuoja Nashua kuopa.

Buvusis Delegatas.

L. Vyčių 17 kp. susirinkimas įvyko birželio 24 d. 9 val. va- kare.

Į susirinkimą atsilankė ne- mažas skaitlis narių, išsky- rus protokolų raštininkę, kuri del nežinomų priežasčių nepri- buvo. Apkalbėta išvažiavi- mas L. Vyčių N. A. Apskričio liepos 4 d. 1919 Lawrence, Mass. Iš komisijos paaiškė- jo, kad jau visas prirengta ir gana daug susirašė važiuo- ti. Be to tartasi apie surengi- mą išvažiavimo Bostono apie- linkėje. Nutarta rengti pri- vatišką išvažiavimą vien ku- opos nariams.

A. F. Kneizis LDS. Nau- josios Anglijos Apskričio Išva- žiavimo Komisijos pirminin- kas užkvietė L. Vyčių 17 kp. dalyvant su programu LDS. N. A. Apskričio išvažiavime rug- pjūčio 10 d. Lawrence, Mass.

Vienbalsiai nutarta dalyvau- ti. Tuomi susirinkimas užsi- baigė.

Narys.

REIKALINGA MERGYŲ

nuo 17 iki 25 metų amžiaus del dirbtuvės darbo. Atsiųskite tuojaus. American Can Co. (Prieš A Street) So. Boston, Mass.

Per LITHUANIAN AGEN- CY, A. IVASZKEVICZ ofisą, papirko:

Julius ir Ona Geistaraičiai, puikę 3 šeimynų stubą su vi- sais įtaisais ant Sudan gatvės, Dorchester'jy;

Morris T. Freedman, 6 še- imynų stubą ant Third gatvės, So. Boston'e;

Marijona Leonard, gražią 3 šeimynų stubą su visais įtaisais ant Carson gatvės, Dorches- ter'jy;

Juozas Zukowsky ir C. Pa- lubekis, 101 akერიų ūkė su gy- vūnais ir įrankiais Bridgewa- ter, Mass.;

Juozas Jankunavičius, 3 še- imynų stubą ant Sixth gatvės, So. Boston'e;

G. ir G. Barossi, 2 šeimynų stubą su įtaisais ant East Sixth gatvės, So. Boston'e;

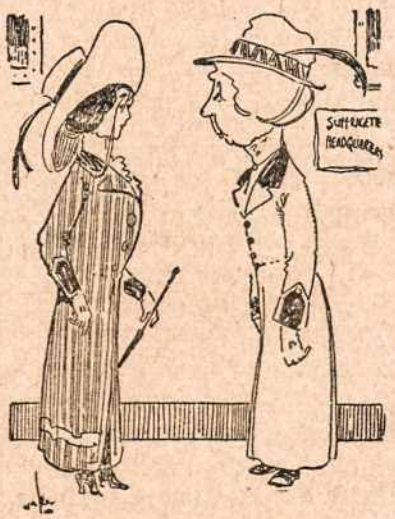
S. Pancerzinskis ir L. G. Ma- sionis, grosernė ant E. Eighth gatvės, So. Boston'e.

M. H. R.

Kol taip draugas suskurdai, Ir nuo koto nustumai? Rodos pėdė ta pati, Nei tau vaikas, nei pati.

— Vedęs sportu palikai Nei tu geri, nei rūkai. Lengviaus pačią užlaikyt, Negu gerti ir rūkyt.

Sveika gyva sufragiete, Kur dabar keliauji? Senai vedus bet dar viena Vis tebesportauji.

— Mat mes visos sufragietės Lošiam puikią rolę Ir įvesti pasiryžom Gimdymo kontrolę.

Tiesa baigia sufragietės Lošti roles savo. Daug girdėt pas Abromą Nusikontroliavo.

Lietuvių Rakandų

Bendrovė. SPECIAL VAIKAMS.

Vežimėliai yra su mediniais račiukais apsisukanti į abi pu- si. Atsileidžia ir užsidengia ga- las ir viršus. Parduodame už cash arba ant išmokėsio.

LITHUANIAN FURNITURE CO., 268 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GERIAUSIS PATARIMAS KALBĖTOJAMS.

Kalbėtojai viešose susirin- kinuose turi kalbėti atmosfer- oje, kuri toli nuo tyrumo. Jiems būtina reikalinga turėti tą-nors tokio burnos bei ger- klės išplovimui grįžtant namo ar ant rytojaus. Vanduo, už- veriantis savyje Trinerio An- tiputriną, yra atsakančiausias vaistas burnos ir gerklės plo- vimui. Tas vaistas taip-gi yra geriausias antiseptiku žaizdoms plauti. Visose aptiekose gali- ma jo gauti. Ir jei esate ap- tiekoje pasimkite bonką Trine- rio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixerio. Jūs visuomet bū- site linksmi turėdami šitą vais- tą po ranka, kada tik pajun- tate vidurių betvarke. Ypa- tingai vasaros laiku reikalin- ga prisilaikyti šių taisyklių: Laikyti savo vidurius išvaly- tus. Vidurių išvalymas, tai tvirčiausias apsidrūtinimas prieš ligos atakas. Trinerio A- merikoniškas Kartaus Vyno E- lixeris išvalo vidurius, paleng- vina virškinimą, pataiso ape- titą ir tt. Gaunamas aptieko- se. Joseph Triner Co., 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

"Darbininko" knygynas.

"Lietuvos Vyčiams"

Kiekviena tauta ir organizacija turi savo himnus ir juos gieda kiekvienoje pramogoje. Lietuvos Vyčiai turi savo orga- nizacijos himną ir kiekvienas narys privalo jį mokėti, kad susirinkimuose, piknikuose, koncertuose galėtų jį giedoti.

Lietuvos Vyčių himnas yra vienas iš gražiausių himnų ir jį visi gali labai lengvai įsigyti. Jo kaina:

Keturems mišriems balsams 25c.
Keturiems vyrų balsams 25c.

Žodžius parašė KUN. M. GUSTAITIS.
Muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS.

Chorai, L. Vyčių ir kitų organizacijų kuopos ir pavienės ypotos užsisakydamos bent po 25 kopijas, gaus nuolaidą.

Užsakymus ir pinigų siųskite šiuo adresu:

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SAUGOK BRANGIAUSI TURTA

Sveikata

NUSIPIRK KNYGĄ "SVEIKATA"

Arba tiesus ir trumpas kelias į Sveikata.

SVEIKATA nematytas lietuvių kalboje brangus veikalas, turi 339 puslapius, su keliais šimtais įvairių paveikslėlių apie žmogaus kūno sudėjimą ir kitokių. Spauda aiški, drū- tais audimo aparais.

Toji knyga SVEIKATA lėšuoja tik \$2.00 su prisuntimu. Štai kas Sveikatoje dailiai ir visiems prieinama kalba ap- rašyta:

Kūnas, kam mums reikia apie jį žinoti.
1) Valgis ir kas iš jo pasidaro. 2) Valgymo būdai ir vi- rinimas. 3) Virškinimas. 4) Valgio rūgimas arba fermenta- cija. 5) Kas yra alkoholis. 6) Kraujo cirkuliacija. 7) Alsa- vimas (kvėpavimas). 8) Kūno pielėai ir judėjimas. 9) Inkstai bei oda ir jų priedermės. 10) Dirksniai. 11) Pa- jautimai. 12) Sveikata ir laimė. 13) Parazitai. 14) Privati- nės ir viešos sveikata. 15) Kaip išplėtojus kūnas. 16) Bal- sas. 17) Kūdikų ir vaikų prižiūrėjimas. 18) Džiova. 19) Kaip sveikatai užkenkia vabalai.

Vis tai mokslas ir tai kiekvienam mokančiam lietuviškai skaityti prieinamas už labai nebrangią kainą. Sveikata ne- matytas lietuvių kalboje brangus veikalas, nes pirmiau jis bu- vo spaudzinamas tik svetimos kalbose.

LDS. nariams perkantiems tą knygą duosime dykai gražų spalvuoatą paveikslą "KOVA TIES ŽALGIRIU" 1410 m. ver- tės 25c. ir taip-gi apmokėsime persiuntimo lėšas.

Pinigus siųsdami adresuokite:

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Ėmės ir kalbėk"

NAUJAS JUOKAUNAS DEKLEATORIS.

Rinkinys naujausių juokaujų monologų, dialogų ir dekle- macijų. Ta knygelė yra pagaminta mūsų scenoms margumy- nus "Vaudeville" rengti. Tinkanti kiekvienoje progoje ir kiekvienam artistui ir artistei.

Lietuvių kalboje dar tokių scenos įvairumų neturėjome.

Kaina vienos knygelės 30 centų.

Sykiu imant 5 knygeles tik \$1.00.

Rašyk tuojaus: "DARBININKAS," 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"GYVASIS ROŽANČIUS"

"Darbininko" Knygynė galima gauti "Gy- vo- jo Rožančius paslapčių. Atpaauzdinta kiekviena paslaptis atskirai ir vi- sos 15 paslapčių į vieną knygutę. Kaina 15 centų. Užsisakydami pažymėkite kokių norite. Pinigus siųskite su užsakymu.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Nusipirk naują knygą-- MARIJOS MĖNUO

arba

APMĀSTYMAI KIEKVIENAI MEN. DIENAI.

apie

Marijos Gyvenimą, Dorybes ir Jos Garbę.

Surinko Kun. M. J. D.—as.

KAINA 50 CENTŲ.

Užsakymus su pinigais adresuok:

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

IHS

MALDAKNYGĖ

"Pulkim ant keliu"

Patį už save kalba. Pirk dabar, nes vėliaus pritruks. Tai naujausias laidos maldų knyge- je. Joje atrasi visas reikalingiausias maldas. Gražiai papuošta visokiais paveikslėliais ir tin- ka visiems.

Galima gauti "Darbininke" ir pas agen- tus. Kaina \$1.50, \$1.85, \$2.00, \$2.50 ir \$3.50.

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Į SENĄ ŠALĮ

PASIŪSK ARBA PAIMK SU SAVIM.

Sename krašte šiandien ne tik, kad viskas aukštai pakilę, bet ten labai daug yra daiktų, kurių visiškai negalima gauti.

Jeigu jūs puenojate greit grįžti į tėviškę, pasiimkite su savim daug daiktų, kuriuos čia gali pirkti pigiai, ir kurie bus labai paran- kūs sename krašte del jūsų taip gerai, kaip ir jūsų šeimynai.

Beto, jeigu jūs pasiryžote gyventi šioje šalyje Amerikoje, ne- užmirškite savo brangiųjų ir pasiųskite jiems dovana iš Amerikos. Darydami taip, palinksimsite juos ir jie jus visuomet atsimins.

AŠTUONIŲ DIENŲ KALENDORIUS LAIKRODIS bus puiki do- vana, kurį čia matai ant paveikslo.

AŠTUONIŲ DIENŲ KALENDO- RIUS LAIKRODIS yra vienas iš praktiškiausių ir madingiausių laik- rodėlių dabartiniu laiku.

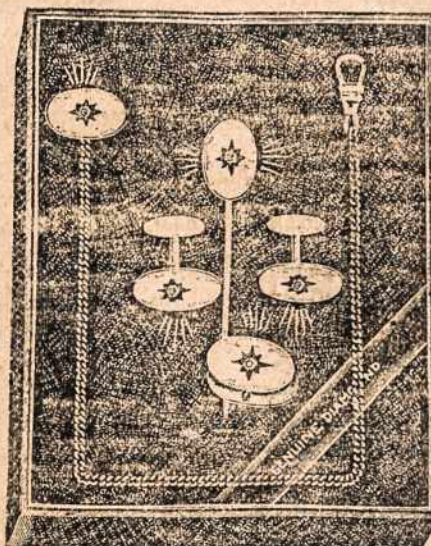
Dežė arba makštis yra padaryta iš TIKRO KANUOLIŲ METALO, arba labai puikioje nikelinėje dežėje.

Laikrodėlis parodo laiką visuomet regulieriai. Jis labai stiprus ir lai- kys per daugelį metų.

Jūs turite tą laikrodėlį užsukti tik vieną sykį į aštuonias dienas ir jis parodo tuo pačiu laiku sekundas, mi- nutas, valandas, dienas, savaites ir dienas mėnesio.

Visi jūsų draugai nusistebės pa- matę šį nepaprastą laikrodėlį ir pa- vydys jums.

Kiti parduoda tokius laikrodėlius po \$18.00 ir daugiau,—kuomet mes dabartiniu laiku parduodame tik už \$10.48.

Taip-gi gražus Surinktas Se- tas, susidedantis iš puikiausio gvarantuoto Auksu dengto rete- žėlio, rankovėms sagutės ir ka- klaryšniui spilkutės, setas tikro diamond smotelio, kuriuos kiti parduvinėja po \$6.00 ir daugiau, mes pasiūsime jums tik už \$2.75.

Laikrodėlį ir surinktą setą mes pasiūsime tik už \$12.48.

Pirk tą puikų ir praktišką Lai- krodėlį ir Setą del savęs ir jūs būsite pilnai patenkinti.

Pasinaudok tąja proga ir rašyk šiandieną del tų puikių ir bran- giųjų daiktų įdedamas tik \$1.00, ir kitus užmokėsite kuomet daiktai bus pristatyti į namus.

ALL WORLD EXPORTERS,

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.

Sergantieji vyrai ir moterys!

Jeigu jums nepasisekė išsigydyti nuo savo ligos, ir jūs jau beveik nustojote viltį kada nors išsigydyti, atelkite ant examino dykai; leiskite man pažiūrėti ar aš jūsų negalėsiu pagelbėti. Aš esu praktikavęs medicinoje ir gydyme per su- virš 25 meus gydymas Moteris ir Vyrus nuo Kroniškų, Nervų ir visokių ligų, jums mano praktikavimas gali pagelbėti, nes aš pats ypatiskai išexaminavau jus kiekvieną sykį atei- nate pas mane. Aš jums suteiksiu geriausį šios gadynės gydymą ar elektrikos ar medicinos pagal savo spēkų. Jei- gu pagal mano nuomonės pasirodytų kad aš jūsų negaliu pa- gelbėti, tai aš jūsų pinigų nenoriu. Jeigu sergi, esi slab- nas arba nuvargęs, ateik su manim pasikalbėti šiandieną dy- kai.

VYRAI IR MOTERYS

Kurie sergate kroniškomis, nervų, kraujo, skūros arba ko- kia kita liga, arba jei jūsų pilvas nevirškina, skilvis ne- dirba, ar jei turi reumatizmą, skausmus nugaroje arba ku- lnuose, negalite valgyti, galvos skaudėjimą, vidurių sukietė- jimą, galvos sukima, šalčiaus galvoje, nosėje arba gerklėje pasitark su manim.

NEGAIŠINK DAUGIAU LAIKO.

Mano ofisai yra įtaisyti su vėliausios mados elektrikos ir medicinos įtaisymais, kurie pagelbsti kur kiti būdai nieko negelbsti. Šimtai operacijų yra išvengiama vyrams ir mo- terims vartojan į laiką vėliausios mokslo išrastus gydymo būdus. Mano kainos už gydymą yra labai prieinamos ir nė kiek daugiau kiek Tamsta gali ir norėsi man mokėti už nau- dą kurią aš Tamstai suteiksiu. Atsimink, Patarimai ir peržiū- rėjimas yra dykai.

Atidėliojimai, neapsižiūrėjimai ir netikės gydymas yra pa- vojingi. Ateik tuojau pas mane jei tu reikalauji pagelbos gerai prityrusio ir pilnai prisirengusio gydytojaus.

DR. MORONEY

673 Washington St., arti Boylston St., pirmos durys nuo Gaety Teatro. BOSTON, MASS.

Ofiso valandos: 9 ryto iki 8 vakare Nedėliomis ir šventėmis 10 ryto iki 2 po pietu.

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso a. ryto: 1-3 P. M. 6-8 P. M. G. do vėlesnias ligas: Praktinis A. klinika.

419 Boylston St., Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)

Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare

605 W. ROADWAY Cor. ST. SO. BOSTON. Tel. 602 S. B.

Kad but gražiu.

Vartok tą mostį, jį padarys veidą TYRŲ, SKAISTŲ ir BALTŲ. Pra- šalina šinatus ir spuogus nuo veido. Pa- daro minkštą ir baltą odą. Kaina de- žutės 75c. ir \$1.00. Pinigus galima siųst popierinį dolerį arba stampom.

Distributor Wilbert Co., P. O. Box 772, Waterbury, Ct.

Lietuvis Dantistas

DR. M. V. CASPER (Dr. M. V. Kasparavičius)

425 BROADWAY, South Boston, Mass. Tel. So. Boston 27.

Ofiso valandos: 10—12:30 ryto 1:30—6 ir 6:30—9 P. M.

Siųskite auksines, popierines ir sidabrinės bombas L. D. S. Paskolos Fondan.

Tel. Jamaica 1831—W. Cambridge 1285—J

RUSAS DAKTARAS DR. N. A. GLEBOW. Specialistas pasloptingų ligų. Emlau medicinos mokslo Berlinu 884 Main St., Cambridge, Mass.

OFISO VALANDOS: Nuo 1 iki 2 ir nuo 7:30 iki 8:30 ryto ir vakare, nedėliomis nuo 1 iki 2 val. po pietu.

KITAS OFISAS: 428 Centre Street, Jamaica Plain, Mass.

PIRMO KLESOS DANTISTAS

Dantis iš- raukiami ir pripil- domi visai be skausmo, su geriausiaisiais prietaisais, su naujų išraimų. Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST.

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis: nuo 10 val. ryto iki 4 val. vakare.

Tel. So. Boston 270

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir Lietuvoskal- Ofiso valandos: Ryt is iki 9 val. Po pietu 1 iki 3 vakarais 6 iki 9

536 Broadway, So. Boston.

Dr. J.H. Staknevičius

234 Lafayette St., Kamp.

Ofiso valandos: Jefferson st. 9-11 RYTE NEWARK, N. J. 2-4 PO PIETU Telefona 9268 6-8 VAKARE Market

Bell Phone Dickinson 3905 M

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaris, Ketterge nuo 6 iki 9 P. M. Nedėliomis iki 4 po pietu.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA.

Dermatofaga sulaukia plezku slinki- ma, prašalina pleiskaną, niežėjimą odos galvos, augina plaukus pridoda ma jėms reikalinga maista.

Dermatofaga padarys kad Jūs plau- kai bus tankus švelnus ir skausis.

Oda Jūsų galvoje bus tyra, pleis- kanos išnyks ant visdos ir plaukai neslinkis daugiau!

Tiekian Jūs prietaisimo Jūsų pa- tį švies dykai išbandymai sampla.

Prisiskite 10c. stampom delsiu timo Jūsų, gausi išbandymai delsiu Dermatofagus ir brošūras.

ARGIL SPECIALTIES CO. BOX 37, PHILADELPHIA, PA.